

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
JEZIORA PIASECZNO W GMINIE LUDWIN**

Ludwin, październik 2019 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	4
1.	Podstawa formalno-prawna opracowania	4
2.	Cel i zakres prognozy	4
3.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	6
II.	Uwarunkowania formalno-prawne sporządzania projektu zmiany planu	9
1.	Sytuacja planistyczna	9
2.	Charakterystyka projektu zmiany planu	12
3.	Powiązania projektu zmiany planu z innymi dokumentami	16
III.	Uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania	22
IV.	Uwarunkowania środowiskowe i stan środowiska	25
1.	Położenie geograficzne gminy	25
2.	Położenie gminy w systemie obszarów chronionych	25
3.	Położenie gminy w regionalnym systemie ochrony wód	29
4.	Walory krajobrazu kulturowego	29
5.	Funkcjonowanie środowiska	31
6.	Odporność środowiska	31
7.	Jakość środowiska	32
V.	Charakterystyka potencjalnych zmian środowiska w przypadku braku realizacji ocenianego dokumentu	33
VI.	Problemy środowiskowe i cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu zmiany planu	34
1.	Problemy ochrony środowiska, a w szczególności dotyczące obszarów chronionych	34
2.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym	36
VII.	Spójność projektu zmiany planu z polityką ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	44
1.	Spójność projektu planu z polityką ochrony środowiska w Unii Europejskiej	44
2.	Spójność projektu planu z polityką ochrony środowiska na poziomie krajowym	45
3.	Spójność projektu planu z polityką ochrony środowiska na poziomie regionalnym	45

4.	Spójność projektu planu z polityką ochrony środowiska na poziomie lokalnym.....	46
5.	Spójność projektu planu z planem zadań ochronnych obszaru Natura 2000	46
VIII.	Prognoza wpływu projektu zmiany planu na funkcjonowanie i jakość środowiska	47
1.	Czynniki, które będą oddziaływać na środowisko w wyniku zagospodarowania terenów zgodnie z ich przeznaczeniem.....	47
2.	Obszary pozostające w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń projektu zmiany planu.....	47
3.	Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.....	48
4.	Prognoza oddziaływania realizacji projektu planu na poszczególne elementy środowiska, z uwzględnieniem zależności pomiędzy tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy	48
4.1.	Definicje i kryteria oddziaływań.....	48
4.2.	Prognoza oddziaływań.....	49
4.3.	Kwantyfikacja oddziaływań	55
IX.	Ocena projektu zmiany planu w aspekcie jego wpływu na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody	57
1.	Przewidywane oddziaływania na obszary Natura 2000	57
2.	Ocena projektu zmiany planu w aspekcie jego wpływu na inne obszary objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody	58
3.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	60
X.	Ocena ustaleń projektu zmiany planu w aspekcie zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.....	60
XI.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	61
XII.	Rozwiązania alternatywne	61
XIII.	Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektu zmiany planu	62
XIV.	Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu	63
XV.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	63
XVI.	Literatura	67
XVII.	Podstawowe akty prawne	68

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi art. 46 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.), natomiast art. 50 tej ustawy wymaga sporządzenia prognozy również w przypadku wprowadzenia zmian do już przyjętego dokumentu planu. Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 w/w ustawy, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu i programu, obejmujące w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Przedmiotem niniejszej prognozy są ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jeziora Piaseczno w gminie Ludwin sporządzonego na podstawie Uchwały Nr XXXVIII/248/2018 Rady Gminy Ludwin z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno w Gminie Ludwin.

2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest prognostyczna ocena potencjalnego oddziaływania skutków realizacji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy na środowisko przyrodnicze oraz warunki życia mieszkańców. Z tego względu, sporządzona w trakcie konstruowania projektu planu czy podczas analizowania możliwości wprowadzania określonych zmian w obowiązującym dokumencie, jest szczególnie przydatnym narzędziem harmonizowania elementów zagospodarowania przestrzennego ze środowiskiem i krajobrazem. Umożliwia bowiem eliminację:

- rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych prowadzących do degradacji środowiska ze względu na niedostosowanie projektowanego zagospodarowania do cech środowiska,
- rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które będą stwarzać uciążliwości dla innych użytkowników przestrzeni,

a także:

- określa uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe dla planowania nowych form zagospodarowania terenu,
- założonych celów społeczno-gospodarczych przy możliwie najmniejszych stratach środowiskowych,
- współuczestniczy w określaniu warunków zagospodarowania i zabudowy terenu pod kątem ograniczania niekorzystnych oddziaływań na środowisko.

Prognoza dotyczy nie tylko oddziaływania na środowisko, ale również wpływu otoczenia na teren objęty opracowaniem, który przeznacza się pod określoną funkcję. Dlatego niezbędnym elementem kompleksowej prognozy odnoszącej się do konkretnego ustalenia planu jest ocena charakteru wpływu naturalnych (fizjograficznych) i antropogenicznych (głównie związanych z uciążliwą działalnością człowieka) czynników lokalizacyjnych na warunki zamieszkania i pracy.

Zakres prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (oos), zgodnie z którym prognoza:

zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko,

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (pismo WOOŚ.411.57.2018.MH z dnia 3 stycznia 2019 r.) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łęcznej (pismo ONS.NZ.700.01.2019 z dnia 2 stycznia 2019 r.), a stopień jej szczegółowości został dostosowany do skali planu i charakteru wprowadzanych zmian.

3. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę opracowano metodą opisową. Opis uwarunkowań środowiskowych sporządzono w oparciu o kartowanie terenowe poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz dostępne materiały źródłowe. W tej fazie opracowania zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na połączeniu w logiczną całość uzyskanych informacji, kierując się przy tym wiedzą o współczesnych mechanizmach funkcjonowania środowiska.

Prognozę opracowano na podstawie:

- wizji terenu,
- analizy *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin*, przyjętego przez Radę Gminy Ludwin Nr XIX/108/96 z dnia 3 czerwca 1996 r.,
- analizy ustaleń projektu zmiany planu,
- analizy informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych dotyczących gminy Ludwin,
- analizy opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego dla gminy Ludwin w 2015 r.,
- analizy *Programu Ochrony Środowiska dla gminy Ludwin*,
- analizy dokumentów o charakterze regionalnym, w tym w szczególności *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego* i *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego*,
- literatury przedmiotu i obowiązujących w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planów, aktów prawnych (spis w załączeniu), o ile tak stanowią przepisy szczególne.

Przy ocenie przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu zmiany mpzp na środowisko wzięto pod uwagę fakt, że w zależności od rodzaju przeznaczenia terenu, jego zagospodarowanie może generować oddziaływania na środowisko zarówno *pozytywne* (korzystne), jak i *negatywne* (niekorzystne). Szczególnie istotne jest przewidywanie tych drugich, ponieważ właśnie one najczęściej powstają w wyniku zmian w zagospodarowaniu (użytkowaniu) terenu i, aby im zapobiegać, bądź je minimalizować, istnieje potrzeba identyfikacji tego rodzaju oddziaływań. Potrzeba ta legła u podstaw idei sporządzania prognoz.

W obowiązującym ustawodawstwie brak definicji *negatywnych oddziaływań na środowisko*. Dla potrzeb niniejszego dokumentu przyjęto, że jakkolwiek prowadzą one do pogorszenia stanu środowiska bądź zmiany charakterystyki jego konstytutywnych cech, to spodziewana skala zmian nie uprawdopodobnia naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska.

Również termin *znaczące oddziaływania na środowisko* nie jest zdefiniowany w obowiązujących ustawach. Dążąc do możliwie najbardziej precyzyjnego rozróżnienia obu terminów oparto się o literaturę przedmiotu i trwającą już ponad 20 lat praktykę sporządzania prognoz. Zgodnie ze stanowiskami prezentowanymi w publikacjach specjalistycznych, a

także z najczęściej stosowanymi w prognozach kryteriami, o znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji dużego prawdopodobieństwa naruszenia standardów jakości środowiska, bądź degradacji (z nieodwracalną włącznie) szczególnie cennych walorów przyrodniczych lub krajobrazu. Znaczące oddziaływania prowadzą również do deregulacji środowiska, przejawiającej się okresowym lub trwałym zakłóceniem procesów naturalnych, np. hydrologicznych (podtopienia, przesuszenia), glebotwórczych (jałowienie gleby), rzeźbotwórczych (aktywizacja erozji), ekologicznych (fragmentacja środowiska) itp.

Gradację negatywnych oddziaływań uzupełniono o dwa kolejne kwantyfikatory:

- oddziaływania słabe (pomijalne),
- oddziaływania umiarkowane.

W analizie oddziaływań znaczenie mają tylko oddziaływania umiarkowane i znaczące, umiarkowane - dlatego, że trwające w dłuższym okresie czasu mogą przeradzać się (w skutkach) w oddziaływania znaczące, a znaczące - dlatego, że nieograniczone już we wczesnej fazie funkcjonowania nowego zagospodarowania terenu mogą prowadzić do nieodwracalnych negatywnych zmian w środowisku, względnie do zmian odwracalnych, ale bardzo dużym kosztem. Oddziaływania umiarkowane wymagają działań minimalizujących negatywne skutki, a oddziaływania znaczące - działań mitygujących (realnie do poziomu umiarkowanego), bądź rozwiązań alternatywnych.

Spośród rodzajów oddziaływań najwięcej trudności w ich identyfikacji nastręczają oddziaływania skumulowane, rozumiane jako te, które wynikają z łącznego działania skutków realizacji analizowanego przedsięwzięcia (planu, programu, strategii itp.), a także skutków spowodowanych przez inne działania, obecnie występujące, dokonane w przeszłości, bądź przewidywane. Trudności te wynikają głównie z braku danych dotyczących możliwych przyszłych działań (oddziaływań), ale również niewystarczających informacji o zrealizowanych (i będących źródłem oddziaływań) przedsięwzięć.

Prognozowane oddziaływania na receptory, tj. ludzi oraz elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego (patrz słownik), przedstawiono zarówno w formie opisowej, jak i za pośrednictwem macierzy. Odrębnej analizie i ocenie poddano spodziewane oddziaływania na przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000, a także inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Prognozując wpływ ustaleń projektu zmiany planu na środowisko przyrodnicze wykorzystano metodę analogii funkcji oraz metodę analizy porównawczej. Zastosowanie metody analogii funkcji pozwala na identyfikację skutków realizacji ustaleń projektu planu na środowisko dla funkcji o podobnym charakterze, bez względu na okres realizacji, ale pod warunkiem, że są one lokalizowane w porównywalnych sytuacjach środowiskowych. Z kolei metoda analizy porównawczej polega na odnoszeniu projektowanych funkcji terenu do aktualnie obowiązujących w planie (względnie aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu), co umożliwia prognozowanie kierunków zmian w środowisku: wzrostu antropopresji, bądź jej osłabienia. W prognozie oddziaływań wzięto pod uwagę ich zasięg przestrzenny, charakter i trwałość (odwracalność), a także czas.

W analizie zasięgu przestrzennego oddziaływania projektu planu, dokonanej pod kątem rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń bądź zakłóceń w funkcjonowaniu środowiska, względnie takich skutków, które wzmacniają i stabilizują środowisko, szczególną uwagę zwrócono na

wrażliwość przyrodniczego otoczenia terenu objętego projektem zmiany planu, ponieważ współdecyduje ona, obok skali antropopresji, o zasięgu oddziaływań, zwłaszcza znaczących.

Charakteryzując oddziaływania identyfikowano je jako bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane.

Prognozując trwałość negatywnych skutków w środowisku wywołanych przez określone przedsięwzięcia brano pod uwagę możliwość przywrócenia pierwotnego stanu środowiska, określając te skutki jako odwracalne (możliwe do usunięcia), bądź nieodwracalne (stałe). Należy podkreślić, że wprowadzana zabudowa techniczna (kubaturowa, komunikacyjna, infrastrukturalna itp.) jedynie w obrębie zasobów wyczerpywalnych i nieodnawialnych (to jest bogactw mineralnych i rzeźby terenu) powoduje skutki nieodwracalne. W odniesieniu do zasobów wyczerpywalnych i zmienialnych (zasobów glebowych i hydrologicznych, warunków klimatu lokalnego, walorów krajobrazowych) skutki mogą być odwracalne, ale proces odnawiania tych zasobów bywa długi i jest na ogół kosztowny, a satysfakcjonująca kompensacja przyrodnicza (np. ubytku powierzchni biologicznie czynnej) nie zawsze możliwa.

W ocenie czasu trwania skutków realizacji projektu zmiany planu na środowisko i warunki życia człowieka nacisk położono na skutki długofalowe (długoterminowe).

Za najkorzystniejsze środowiskowo przedsięwzięcia proekologiczne, będące zazwyczaj przedmiotem ustaleń planu, uznaje się:

- zalesienia,
- retencję wód,
- te ustalenia, które zmierzają do ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej i krajobrazowej środowiska, w tym zwłaszcza:
 - wydzielanie enklaw śródłąkowych i śródpolnych zieleni naturalnej (zadrzewień, zakrzewień, muraw), a także łąk, torfowisk i bagien (w tym ich enklaw w lasach),
 - wskazywanie terenów (obiektów) do renaturalizacji (głównie torfowisk, terenów podmokłych i starorzeczy) oraz restytucji rzadkich i cennych fitocenoz.

Spśród pozaprzyrodniczych ustaleń projektu zmiany planu za korzystne dla środowiska uznaje się głównie te, które umożliwiają zagospodarowanie przestrzeni krajobrazowej zgodnie z miejscową tradycją zarówno co do skali, jak i formy zagospodarowania, a więc w dostosowaniu do odporności środowiska na antropopresję i z uwzględnieniem tożsamości krajobrazu.

Analizując skutki, jakie w środowisku wywołają realizowane ustalenia projektu planu i sporządzając ocenę generalną, nawiązywano do funkcji ustalonej w obowiązującym planie oraz faktycznego zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem proponowanych w projektowanym dokumencie planistycznym działań mitygujących i neutralizujących negatywne oddziaływania, wynikające z nowego przeznaczenia terenu.

W prognozie ostrzegawczej podjęto próbę określenia tendencji do zmian w środowisku przy braku realizacji ustaleń projektu planu.

II. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE SPORZĄDZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU

1. SYTUACJA PLANISTYCZNA

Obowiązujący *Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno* w Gminie Ludwin został sporządzony i uchwalony na podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, tj. art. 8 ust. 1, art. 26 i art. 28 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 89 poz. 415). Został przyjęty Uchwałą NR XIX/108/96 Rady Gminy w Ludwinie z dnia 3 czerwca 1996 r. i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 1996 r. Nr 11/96 poz. 91.

Obszar objęty planem przedstawia ryc. 1.

Rycina 1. Zasięg granic Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jeziora Piaseczno w gminie Ludwin

Część tekstowa planu składa się z siedmiu rozdziałów, określających:

- Przepisy ogólne (Rozdział 1),
- Podstawowe elementy planu (Rozdział 2),
- Ustalenia ogólne dla całego obszaru planu (Rozdział 3), w tym:
 - podział obszaru planu na strefy i podstrefy funkcjonalne
 - zasady kształtowania zabudowy
 - zasady ochrony i kształtowania środowiska
 - zasady kształtowania systemu komunikacyjnego
 - zasady kształtowania systemów inżynierii sanitarnej

- zasady gospodarowania odpadami stałymi
- zasady kształtowania systemu elektroenergetycznego i telekomunikacji
- Ustalenia dla terenów o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania (Rozdział 4),
- Przepisy końcowe (Rozdział 5).

Rysunek planu został sporządzony w skali 1:5 000, co było dopuszczalne i zgodne z ówczesnie obowiązującą ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym.

Obowiązujące przeznaczenie planistyczne w granicach przedmiotowego planu przedstawia ryc. 2. W strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru w granicach planu dominują tereny leśne, oznaczone na rysunku planu symbolami RL, RLk (wyłączone z penetracji i użytkowania rekreacyjnego) i RLo (z dopuszczeniem penetracji i użytkowania rekreacyjnego), zlokalizowane w środkowo-zachodniej i północnej części obszaru planu. Znaczący udział mają również tereny rolne:

- z utrzymaniem istniejącego przeznaczenia terenów upraw polowych i lasów, oznaczone jako RPk/RL, położone w północno-zachodniej, północno-wschodniej i południowej części obszaru planu,
- upraw polowych, oznaczone jako RP, RPe i RPk i rozciągające się na kierunku N-S we wschodniej części obszaru planu,
- łąk i pastwisk, oznaczone jako RZ RPk i rozciągające się na kierunku N-S przy wschodniej granicy obszaru planu.

Ponadto w strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru planu wyróżniają się obszary o charakterze antropogenicznym, tj.:

- tereny zabudowy lotniskowej, oznaczone jako ML, których trzy największe kompleksy położone są na południe, na wschód i na północ od jez. Piaseczno, a także – znacznie mniejszy, ale również wyróżniający się w strukturze obszar na zachód od jez. Piaseczno otoczony terenami lasów z dopuszczeniem penetracji i użytkowania rekreacyjnego (RLo),
- tereny usług, w tym zorganizowanej działalności obsługi ruchu turystycznego w ośrodkach wypoczynkowych (UT) oraz usług o różnych formach użytkowych jak handel, gastronomia, rzemiosło nieuciążliwe (U/UH) oraz tereny urządzeń i budowli turystycznych, rekreacyjnych i sportowych (US), które ciągnął się wąskim pasmem wokół brzegów jeziora Piaseczno (za wyjątkiem północno-zachodniego fragmentu linii brzegowej), a także na północ od jeziora pomiędzy jeziorem i drogą powiatową nr 1714L, na wschód od jeziora do drogi powiatowej nr 1625L oraz na zachód od jeziora przy drodze gminnej nr 105164L,
- tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone jako MR, których największe kompleksy znajdują się głównie w północno-wschodniej i południowo-wschodniej części obszaru w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1714L oraz w znacznie mniejsze kompleksy rozsięte w środkowej części po zachodniej stronie jeziora Piaseczno.

W Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Ludwin sporządzonej w 2016 r. w rozdziale 5. Ocena aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do przedmiotowego planu stwierdzono:

- Stronga 11 z 68

W części wnioskowej stwierdzono, że: „Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostały w większości uchwalone na podstawie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. Zmiany prawne wprowadzone w 2003 r. z wejściem w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmieniły system planowania przestrzennego, do tego stopnia, że uchylono wszystkie plany opracowane przed 1994 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego, decydującym o sposobie zainwestowania terenów gminy a zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został określony w art. 15 i 16 ust. 1 ustawy. Regułą zauważoną (co jest oczywiste) w analizowanych dokumentach jest fakt, że czym wcześniej podjęta została uchwała, tym zgodność z art. 15 jest mniejsza. **Pomimo stwierdzenia niezgodności z art. 15 i 16 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym aktów prawa miejscowego zgodnie z powyższymi tabelami, zachowują one swoją ważność**”.

Ponadto, w rozdziale 10. dokonano podsumowania analizy zagospodarowania przestrzennego gminy, z którego wynika, że „gmina w pełni prowadzi działania kształtując przestrzeń gminy, tym samym wypełnia ustawowe zadania władztwa planistycznego. (...) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego swymi ustaleniami obejmują całą powierzchnię gminy. Jest to bardzo pozytywna sytuacja dla jasnych, przejrzystych zasad kształtowania przestrzeni gminy, pomimo wielu nieprecyzyjnych sformułowań w ustaleniach MPZP oraz stwierdzenia częściowo nieaktualności, częściowo niezgodności z obowiązującymi przepisami – co jednak nie powoduje ich nieważności”.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno w Gminie Ludwin zachowuje moc i tym samym jest aktualnym i obowiązującym aktem prawa miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU ZMIANY PLANU

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno w Gminie Ludwin sporządzona została na podstawie Uchwały Nr XXXVIII/248/2018 Rady Gminy Ludwin z dnia 15 listopada 2018 r., zgodnie z którą przedmiotem zmiany są zmiany części tekstowej obejmujące:

- ustalenia ogólne planu zawarte w:
 - § 10 - Strefa zainwestowania „A”,
 - § 13 - Strefa ochronna „B”,
 - § 14 - Zasady kształtowania zabudowy,
 - § 15 - Zasady ochrony i kształtowania środowiska,
 - § 16 - Zasady kształtowania systemu komunikacyjnego,
 - § 17 - Zasady kształtowania systemów inżynierii sanitarnej,
 - § 18 - Zasady gospodarki odpadami stałymi;
- ustalenia zawarte w rozdziale 4 – Ustalenia dla terenów o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania § 20: ust. 1, ust. 4, ust. 5, ust. 6, ust. 7, ust. 9, ust. 15, ust. 18, ust. 20, ust. 21, ust. 26, ust. 27, ust. 28, ust. 29, ust. 32, ust. 34, ust. 37, ust. 39, ust. 41, ust. 45, ust. 49, ust. 50, ust. 51;
- ustalenia zawarte w rozdziale 5 – Przepisy końcowe § 22 i § 24,

Ponadto stosownie do zapisu § 2 ust. 3 w/w uchwały przedmiotem zmiany planu mogą być korekty ustaleń planu w zakresie wynikającym z planowanej zmiany.

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały intencyjnej, przedmiotowa zmiana zainicjowana została potrzebą zaktualizowania zapisów planu, które z powodu zmian przepisów prawnych (ustrojowych, kompetencyjnych, własnościowych) nie mają podstawy prawnej do dalszego ich utrzymywania, a także wnioskami właścicieli nieruchomości położonych w granicach obowiązującego planu, gdyż nie odpowiada w pełni jej aspiracjom rozwojowym i wyzwaniom rozwoju zrównoważonego.

Celem sporządzenia zmiany planu, jest zaktualizowanie części tekstowej ustaleń ogólnych i ustaleń dla terenów o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania zgodnie z:

- przyjętymi założeniami zmiany planu,
- istniejącą strukturą funkcjonalno-przestrzenną obszaru planu,
- faktycznym stanem zagospodarowania obszaru w granicach planu.

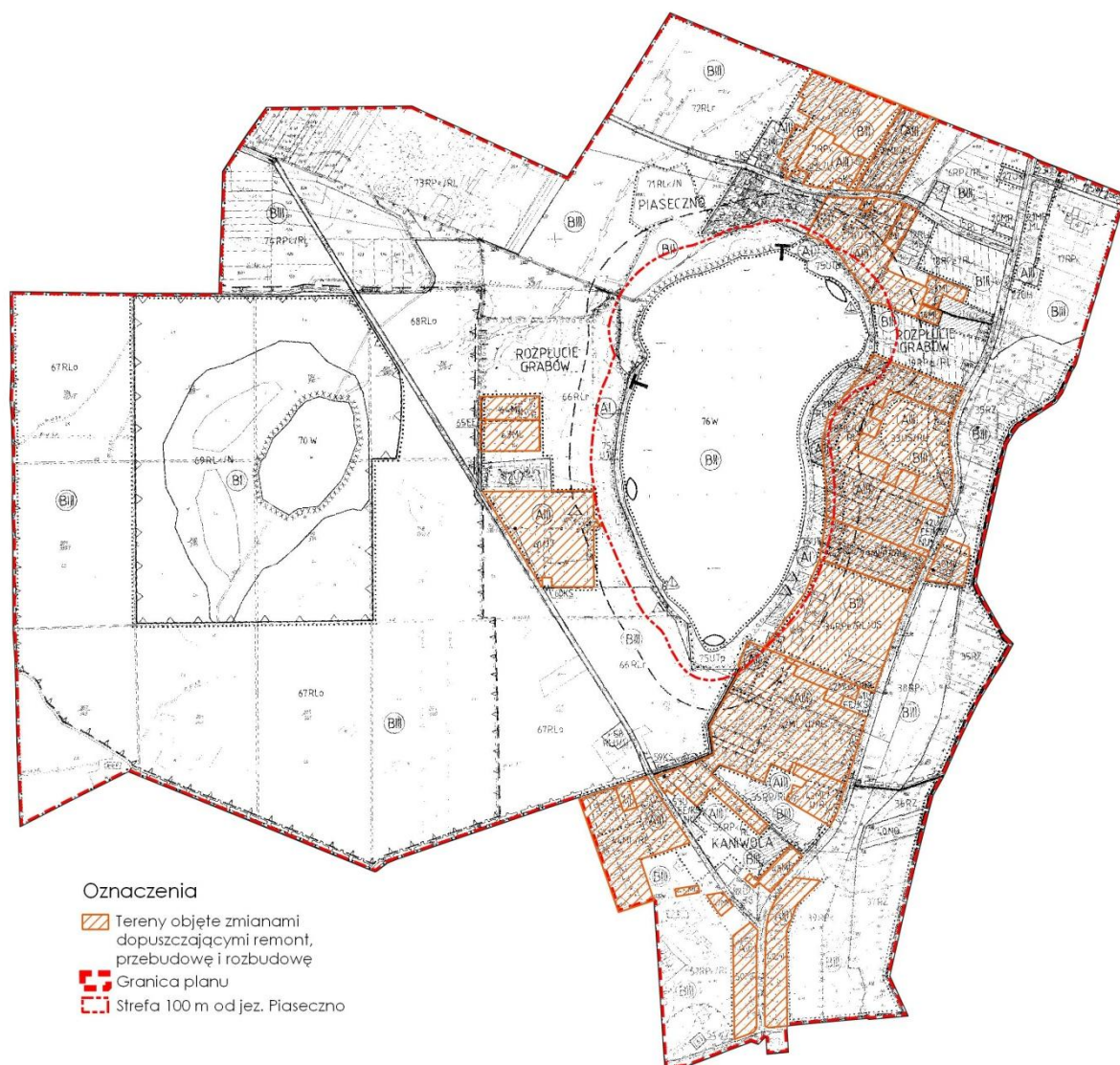
W części tekstowej zakres zmian obejmuje aktualizację i korektę ustaleń ogólnych oraz ustaleń szczegółowych dla terenów o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania wynikające z:

- zmian przepisów dotyczących m.in.:
 - ustroju samorządu terytorialnego – wykonanie uchwały Nr XIX/108/96 Rady Gminy w Ludwinie z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jeziora Piaseczno zostało powierzone Zarządowi Gminy, który w obecnym ustroju samorządowym nie funkcjonuje,
 - kompetencji w zakresie ustanawiania form ochrony przyrody, w tym Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie” – w przypadku realizacji inwestycji, obowiązujący plan uwzględnia nieaktualny wymóg uzgodnienia projektu architektoniczno-budowlanego z Zarządem Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych i Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie,
 - systemu komunikacyjnego, w tym sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych – obowiązujący plan uwzględnia nieaktualną kategoryzację dróg publicznych, które od momentu uchwalenia planu zmieniły kategorię z wojewódzkich na powiatowe,
 - systemu planowania przestrzennego – zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w obecnym systemie nie funkcjonują plany szczegółowe, do ustaleń których obowiązujący plan się odwołuje w przypadku regulacji wewnętrznej struktury przestrzennej wyznaczonych terenów zabudowy rekreacyjnej,
 - zasad gospodarowania odpadami,
- wniosków właścicieli nieruchomości położonych w granicach obowiązującego planu – umożliwienie prowadzenia prac remontowych, przebudowy i rozbudowy przy zachowaniu istniejących zadrzewień istniejącej zabudowy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a tym samym także dostosowanie jej do obecnie obowiązujących norm, w tym środowiskowych,
- dostosowania warunków inwestycyjnych do obecnie obowiązujących przepisów prawa i zagospodarowania terenów już zainwestowanych lub przeznaczonych do zagospodarowania zgodnie z funkcjami określonymi w obowiązującym planie,
- potrzeby ujednolicenia oznaczenia terenów planistycznych wyznaczonych na rysunku planu z ich oznaczeniami w treści uchwały w sprawie zmiany planu (korekta techniczna), mająca na celu uspołnienie ustaleń tekstu i rysunku planu.

W odniesieniu do zakresu zmian dopuszczających remonty, rozbudowę i przebudowę istniejącej zabudowy, wprowadzone zostały na terenach zainwestowanych, obejmujących

tereny zabudowy letniskowej, tereny usług, w tym zorganizowanej działalności obsługi ruchu turystycznego w ośrodkach wypoczynkowych, usług o różnych formach użytkowych jak handel, gastronomia, rzemiosło nieuciążliwe oraz tereny urządzeń i budowli turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, tereny zabudowy zagrodowej. Ponadto w obszarze 100 m od jez. Piaseczno dopuszczono jedynie remont istniejącej zabudowy, wykluczając w tym obszarze rozbudowę i przebudowę istniejących obiektów. Przestrzenne rozmieszczenie terenów planistycznych objętych zmianą dopuszczającą remonty, rozbudowę i przebudowę przedstawia ryc. 3.

Rycina 3. Tereny planistyczne objęte zmianami dopuszczającymi remont, przebudowę i rozbudowę

W odniesieniu do obszarów Natura 2000 w treści planu wprowadzany został zakaz, odnoszący się do terenów położonych w granicach tych obszarów, podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony tych obszarów, w tym w szczególności mogących (§ 15):

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ponadto, w części ustaleń szczegółowych dla terenów planistycznych leżących w granicach obszarów Natura 2000 dodano odwołania obligujące do stosowania wyżej przytoczonych zapisów. Dotyczy to terenów planistycznych oznaczonych jako: 69RLk/N, 70W – w granicach SOO Brzeziczno PLH060076 oraz 17RPk, 21 MR/ML, 22UH, 23UO, 24RP, 25WZ, 26RP/RL, 30ML/RL, 35RZ, 36RZ, 37RZ, 38RPk, 39RPk, 40NO, 49RM, 51U – w granicach OSO Polesie PLB060019.

Ze względu na położenie obszaru planu w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka lubelska (Chełm-Zamość), w treści planu wprowadzane zostały zakazy i nakazy mające na celu uniemożliwienie realizacji przedsięwzięć negatywnie wpływających na ilość i jakość zasobów wodnych. Zakazy i nakazy te obejmują (§ 15):

- obowiązek realizacji gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z warunkami określonymi w części dotyczącej zasad kształtowania systemów inżynierii sanitarnej,
- obowiązek realizacji płyt gnojowych, zbiorników na gnojowicę na terenach zabudowy zagrodowej,
- zakaz lokalizacji składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód podziemnych i powierzchniowych;
- zakaz gromadzenia ścieków bytowych w nieszczelnych szambach i dołach chłonnych;
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków.

W części tekstowej (w wyniku przeprowadzonej procedury opiniowania i uzgadniania projektu zmiany planu) ujawniane zostały udokumentowane złoża węgla kamiennego Orzechów (WK 406) i Ostrów (WK 412), których granice wprowadzone zostały także w części graficznej.

W ramach korekty kategorii systemu dróg wprowadzono zasady dotyczące realizacji miejsc parkingowych w zależności od rodzaju terenu planistycznego.

Projektowane zmiany planu nie wprowadzają żadnych korekt w części graficznej obowiązującego planu w zakresie wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie i nie zmieniają funkcji terenów dotychczas przeznaczonych pod określony rodzaj i formę zagospodarowania.

W toku procedury opiniowania i uzgadniania projektu zmiany planu w części graficznej projektu planu zostały wprowadzone:

- granice ustanowionych obszarów Natura 2000, tj.: SOO Brzeziczno PLH060076 i OSO Polesie PLB060019,
- granice udokumentowanych złóż węgla kamiennego, tj.: złoża Orzechów (WK 406) i złoża Ostrów (WK 412),
- korekta granicy Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”,
- korekta granicy użytku ekologicznego jeziora Piaseczno.

Generalnie projektowane zmiany można podzielić na dwie grupy, tj.:

- zmiany o charakterze porządkującym i dostosowującym przepisy planu miejscowego do obecnych uwarunkowań formalno-prawnych, do których zalicza się:
 - o powierzenie realizacji ustaleń planu właściwemu organowi gminy,

- korekta ustaleń planu dotyczących wymogów uzgadniania dokumentacji architektoniczno-budowlanej z organami, których zadania i kompetencje zostały zmienione,
- korekta systemu komunikacyjnego wraz z zasadami dotyczącymi realizacji miejsc parkingowych w zależności od rodzaju terenu planistycznego,
- korekta ustaleń planu dotyczących wymogów dotyczących regulacji wewnętrznej struktury przestrzennej wyznaczonych terenów zabudowy rekreacyjnej w oparciu o niefunkcjonujące plany szczegółowe,
- zasady gospodarowania odpadami,
- ujednolicenie oznaczeń terenów planistycznych wyznaczonych na rysunku planu z ich oznaczeniami w treści uchwały,
- korekty granic obszarów chronionych: Parku Krajobrazowego Pojezierze Łęczyńskie i użytku ekologicznego jeziora Piaseczno,
- wprowadzenie w części graficznej projektu planu granic: obszarów Natura 2000, udokumentowanych złóż węgla kamiennego,
- wprowadzenie w części tekstowej ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzennym wynikających z położenia terenów planistycznych w granicach: obszarów Natura 2000, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka lubelska (Chełm-Zamość), Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”, użytku ekologicznego jeziora Piaseczno,
- zmiany umożliwiające prace modernizacyjno-remontowe i rozbudowę przy zachowaniu istniejących zadrzewień istniejących gospodarstw rolnych i obiektów na wyznaczonych terenach zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, letniskowej i usługowej, tj. terenów już zainwestowanych lub przeznaczonych do zagospodarowania zgodnie z funkcjami określonymi w obowiązującym planie.

3. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Do najważniejszych dokumentów nakreślających kierunki polityki gospodarczej i przestrzennej, w tym w sferze ekologicznej i wpływających pośrednio lub bezpośrednio na projekty planów, należą:

- poziomu regionalnego:
 - *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do 2030),*
 - *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego,*
- poziomu lokalnego:
 - *Strategia Rozwoju Lokalnego 2008 – 2020,*
 - *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin.*

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014 – 2020

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, jako główne narzędzie polityki regionalnej, określa zasadnicze cele i kierunki rozwojowe oraz metody wyrównywania szans, mając na celu spójność gospodarczą, społeczną i przestrzenną, a także zrównoważony rozwój kraju. Projekt planu wpisuje się pośrednio w cel strategiczny 4: Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu, który ma być osiągnięty dzięki realizacji celu operacyjnego: 4.5. Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów

środowiska przyrodniczego. Zakładanym efektem realizacji tego celu jest poprawa jakości środowiska przyrodniczego regionu i jego racjonalnego wykorzystania przez gospodarkę, a tym samym do rozwoju gospodarczego i poprawy warunków życia mieszkańców. Temu ma służyć racjonalizacja korzystania z zasobów środowiska, zmniejszanie zanieczyszczeń i rozwijanie sposobów gospodarowania (w rolnictwie, przemyśle, usługach turystycznych) wykazujących mniejszą presję na środowisko.

Strategia określa również Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), które stanowią przestrzenne odzwierciedlenie potencjałów i problemów rozwojowych zidentyfikowanych na obszarze województwa lubelskiego. Stanowią one wyznacznik obszarów o szczególnych potencjałach rozwojowych, jak również obszarów problemowych o znaczeniu priorytetowym dla samorządu województwa. Gmina Ludwin położona jest w granicach trzech OSI, tj.:

- Obszary gospodarczego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych, w granicach którego rozwój ukierunkowany jest na działania zmierzające do wykorzystania potencjału obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo dla tworzenia warunków wzrostu społeczno-gospodarczego tych obszarów oraz określenia charakteru i natężenia funkcji turystycznej, aby nie powodowała ona dewaloryzacji lub zniszczenia walorów i zasobów przyrodniczych, które na tym terenie są podstawą jej wykształcenia;
- Obszary potencjalnej eksploatacji złóż kopalin, w granicach którego rozwój ukierunkowany jest na budowę niezbędnej infrastruktury technicznej, w tym transportowej i przygotowania terenów inwestycyjnych w obszarze górniczo-energetycznym, a także budowę obiektów i urządzeń służących do przesyłu energii do krajowego systemu energetycznego z projektowanych elektrowni konwencjonalnych oraz ze źródeł rozproszonych (OZE) realizowanych w tym obszarze funkcjonalnym, działania na rzecz rekultywacji terenów poeksploatacyjnych na funkcje o znaczeniu regionalnym (gospodarka wodna, turystyka, sport i rekreacja) oraz działania mające na celu minimalizację negatywnych skutków eksploatacji złóż kopalin;
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych, w granicach którego rozwój ukierunkowany jest na działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa poprzez eliminowanie zagrożeń powodziowych oraz służących zrównoważonemu rozwojowi funkcji ochronnych i gospodarczych (w np. tym turystycznych) na obszarach o różnym stanie zainwestowania i statusie ochrony przyrody i krajobrazu (korytarze ekologiczne o randze europejskiej i krajowej), rozwiązanie problemów konfliktowych narosłych w wyniku degradacji technicznej urządzeń przeciwpowodziowych i melioracyjnych, niedoboru zbiorników niezbędnych do przetrzymywania wody, jak też niedoinwestowania gospodarki komunalnej.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

W kierunkach rozwoju przestrzennego zdefiniowanych w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego* gmina Ludwin sytuuje się w obszarze strukturalnym przeznaczonym pod rozwój gospodarki hodowlanej. Ponadto, w dokumencie tym gminę tę zaliczono do dwóch obszarów funkcjonalnych, tj.:

- Łęczyńsko-chełmskiego okręgu górniczo-energetycznego, dla którego priorytet rozwojowy ukierunkowany jest na rozwój energetyki w oparciu o miejscowe zasoby surowcowe, a zasady i warunki zagospodarowania obejmują m. in.:
 - o zapewnienie drożności powiązań ekologicznych,

- o realizację powierzchniowej infrastruktury wydobywczej poza granicami obszarów prawnie chronionych,
- Polesia ze strefą oddziaływania kanału Wieprz-Krzna, dla którego zasady i warunki zagospodarowania obejmują m. in.:
 - o zapewnienie właściwej izolacji systemu wodnego KWK dla potrzeb ochrony ekosystemów wodno-torfowiskowych Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego,
 - o zagospodarowanie turystyczne w dostosowaniu do chłonności środowiska,
 - o ochrona kompleksów użytków zielonych przed zmianą użytkowania,
 - o użytkowanie zasobów naturalnych (głównie wodnych i roślinnych) w sposób wzmacniający różnorodność biologiczną środowiska i mozaikowość krajobrazu (mikroretencja i drobnoprzestrenny układ użytków rolnych i leśnych).

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO 2008 - 2020

Strategia Rozwoju Lokalnego jest dokumentem kierunkowym, stanowiącym podstawę do podejmowania skoordynowanych działań przez władze samorządowe oraz podmioty sektora prywatnego, organizacje pozarządowe, mieszkańców gminy. Działania objęte *Strategią* pozwalają na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju gminy w dziedzinie infrastruktury technicznej i społecznej, gospodarki oraz środowiska przyrodniczego. Zgodnie z ustaleniami *Strategii*, szansą na zrównoważony rozwój jest przede wszystkim realizacja następujących 3 celów strategicznych (CS). W ramach poszczególnych celów strategicznych wyróżniono cele operacyjne stanowiące podstawę wykonania celu głównego i celów strategicznych w różnych sferach życia społeczno-gospodarczego, z których przełożenie na gospodarkę przestrzenną mają:

- **CS1:** Turystyka i rozwój przedsiębiorczości szansą dla Gminy Ludwin:
 - o Wspieranie rozwoju sektora usług turystycznych na terenie Gminy,
 - o Absorpcja nowych inwestycji poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych, infrastrukturę komunalną, systemu ulg i zachęt dla inwestorów;
 - o Wielofunkcyjny model wsi przyszłością Gminy Ludwin;
- **CS2:** Dobra infrastruktura komunalna i wysoka jakość życia:
 - o Rozwój i poprawa stanu infrastruktury drogowej z wykorzystaniem unijnych funduszy pomocowych,
 - o Poprawa jakości życia poprzez rozbudowę infrastruktury w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków z wykorzystaniem unijnych funduszy pomocowych,
 - o Kompleksowe rozwiązywanie gospodarki odpadami w ramach współpracy z sąsiednimi gminami i podmiotami wchodzącymi w skład metropolii lubelskiej,
 - o Bogata i zróżnicowana oferta edukacyjna oraz sportowa skierowana do dzieci i młodzieży;
- **CS3:** Podnoszenie aktywności społecznej mieszkańców i ochrona dziedzictwa kulturowego:
 - o Ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych Gminy Ludwin.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LUDWIN

Projekt zmiany planu nawiązuje do kilku zasad zagospodarowania przestrzennego przyjętych w obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* gminy Ludwin, do których należą m. in.:

- uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej na obszarach zabudowanych,
- wzbogacenie struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów zabudowanych poprzez podnoszenie standardów zamieszkania, zachowanie walorów kulturowych i przyrodniczych oraz lepsze wyposażenie w usługi.

Ponadto Studium określa ogólne kierunki dotyczące zagospodarowania terenów dla poszczególnych rodzajów terenów, tj.:

- na terenach zabudowy mieszkaniowej
 - o należy dążyć, aby zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa tworzyła zwarte kompleksy,
 - o w obszarach większych kompleksów zabudowy mieszkaniowej należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców,
 - o dopuszcza się dalsze wypełnianie istniejących struktur osadniczych zabudowy mieszkaniowej,
 - o w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację usług i nieuciążliwej produkcji w zależności od potrzeb,
 - o dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej,
 - o należy objąć kanalizacją sanitarną zabudowę, zlokalizowaną w granicach ustanowionych form ochrony przyrody, a szczegółowe rozwiązania zawrzeć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - o wskazane jest uzbrojenie terenów w sieć kanalizacyjną przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego, szczegółowe rozwiązania będą ujmowane i doprecyzowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - o dopuszcza się skorygowanie parametrów dotyczących zabudowy na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w przypadku uzasadnionych uwarunkowań;
- na terenach zabudowy zagrodowej:
 - o zakłada się rozwój poszczególnych jednostek osadniczych w oparciu o istniejące układy przestrzenne wsi, mające charakter ulicówki,
 - o nową zabudowę zaleca się lokalizować poprzez uzupełnienie luk w istniejącej zabudowie,
 - o w zakresie terenów zabudowy zagrodowej dopuszcza się lokalizację usług i nieuciążliwej produkcji,
 - o wskazane jest uzbrojenie terenów w sieć kanalizacyjną przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego, szczegółowe rozwiązania będą ujmowane i doprecyzowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - o dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej,
 - o dopuszcza się skorygowanie parametrów dotyczących zabudowy na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w przypadku uzasadnionych uwarunkowań;
- na terenach zabudowy rekreacji indywidualnej:
 - o zakłada się porządkowanie terenów zabudowy rekreacji indywidualnej,
 - o wskazane jest uzbrojenie terenów w sieć kanalizacyjną przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego, szczegółowe rozwiązania będą ujmowane i doprecyzowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- na terenach zabudowy usług publicznych:

- zaleca się utrzymanie istniejących usług publicznych, w szczególności w zakresie: oświaty, zdrowia na poziomie wspomagającym ośrodek gminny i dalszy ich rozwój w zależności od potrzeb,
- zaleca się tworzenie przestrzeni o charakterze publicznym, mających za zadanie integrujące mieszkańców, w szczególności w sąsiedztwie usług publicznych, takich jak: place zabaw, boiska sportowe, tereny zieleni urządzonej,
- w sąsiedztwie obiektów użyteczności publicznej należy stworzyć warunki do parkowania pojazdów, w postaci parkingów ogólnodostępnych,
- dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej;
- na terenach rolniczych:
 - na terenach wzdłuż ciągów komunikacyjnych dopuszcza się lokalizowanie obiektów obsługi transportu,
 - dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej niezbędnych do obsługi mieszkańców.

PLANY ZADAŃ OCHRONNYCH

Spośród obszarów chroniony ustanowionych na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody i występujących w granicach przedmiotowego planu, plan zadań ochronnych posiada obszar Natura 2000 Brzeziczno PLH 060076, który został ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 27 sierpnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2014 r., poz. 2909). Plan zadań ochronnych zawiera m.in.:

- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony, które obejmują:

Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
	istniejące	potencjalne	
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	X. Brak zagrożeń	J.02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	Obniżenie poziomu wody np. w skutek jej odpływu z obszaru torfowiska i idące za tym przesuszenie torfowiska.
		K02.02. Biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych). Ewolucja biocenotyczna, sukcesja. Nagromadzenie materii organicznej.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej.
3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	X. Brak zagrożeń	Brak zidentyfikowanych zagrożeń z powodu niewystarczającej wiedzy o przedmiocie ochrony.	
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	X. Brak zagrożeń	Brak zidentyfikowanych zagrożeń z powodu niewystarczającej wiedzy o przedmiocie ochrony.	
91D0 Bory i lasy bagienne	X. Brak zagrożeń	Brak zidentyfikowanych zagrożeń z powodu niewystarczającej wiedzy o przedmiocie ochrony.	
1042 Zalotka większa (Leucorrhinia pectoralis)	X. Brak zagrożeń	X Brak zagrożeń	Nie stwierdzono istniejących i potencjalnych zagrożeń dla gatunku.

- cele działań ochronnych określa załącznik, obejmujące:

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria Caricetea</i>)	Zachowanie 100 % powierzchni siedliska przyrodniczego w aktualnym właściwym stanie ochrony.
3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony.
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony.
91D0 Bory i lasy bagienne	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony.
1042 Żółotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	Zachowanie gatunku we właściwym stanie ochrony poprzez zachowanie siedliska gatunku we właściwym stanie ochrony. Uzupełnienie wiedzy o kondycji populacji gatunku.

- działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, obejmujące:

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria Caricetea</i>)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochronnych oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochronnych oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i weryfikacja klasyfikacji siedliska.		
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochronnych oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i weryfikacja klasyfikacji siedliska.		
91D0 Bory i lasy bagienne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochronnych oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i		

1042 Zalotka większa (Leucorrhinia pectoralis)	uwarunkowaniach ich ochrony		
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i weryfikacja klasyfikacji siedliska.		
	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochronnych oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych		
	Brak potrzeby przeprowadzania działań.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Przeprowadzenie badań zgodnie z metodyką monitoringu gatunku, mających na celu ustalenie struktury płciowej – zagęszczenie samców oraz zagęszczenia wylinek, które pozostały po wylocie imagines. Badania należy przeprowadzić w maju (optimum 10-30 maja)	Na obrzeżach jeziora, działki ewidencyjne 192 i 199 (obręb 0018 Uciekajka, Gmina Ludwin) w pierwszym i drugim roku obowiązywania planu.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA

Zagospodarowanie przestrzenne realizowane jest zgodnie z ustaleniami *Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno w Gminie Ludwin* przyjętego Uchwałą NR XIX/108/96 Rady Gminy w Ludwinie z dnia 3 czerwca 1996 r. W strukturze użytkowania terenów (ryc. 4) przeważają lasy, które znajdują się w północno-zachodniej i zachodniej części obszaru planu, na zachód od Jez. Piaseczno. Niewielkie kompleksy leśne znajdują się również na północ od jeziora Piaseczno sąsiadując z terenami zabudowy – głównie letniskowej, a także we wschodniej części obszaru. Kompleksy terenów rolnych, upraw polowych, łąk i pastwisk występują w północno-zachodniej, a także w południowej i wschodniej części obszaru planu. W odniesieniu do terenów zabudowanych, dominują tereny zabudowy letniskowej, której znaczące kompleksy zlokalizowane są na wschód i południe od Jez. Piaseczno. Znaczny kompleks zabudowy rekreacyjno-letniskowej położony jest na zachód od jez. Piaseczno w obszarze leśnym. Ponadto w strukturze użytkowania wyróżniają się tereny zabudowy zagrodowej, usług turystyki oraz zabudowy letniskowej z usługami i zabudowy siedliskowej z usługami, głównie usługami obsługi turystyki.

Oddziaływania na środowisko istniejącego zagospodarowania mają charakter: pozytywny w obszarze lasów, pozytywnie neutralny w obszarze upraw polowych i negatywny słaby bądź umiarkowany w obrębie terenów zabudowy.

Użytkowanie rolnicze wywołuje niewielką antropopresję głównie dlatego, że z reguły ma ono charakter ekstensywny, a tylko miejscami co najwyżej średnio intensywny. W obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej jedynie tereny przydrożne mają obniżony stopień różnorodności biologicznej. Oddziaływania negatywne słabe (pomijalne) na wody podziemne, florę i faunę mają charakter pośredni, krótko- lub długoterminowy, stały bądź chwilowy i z reguły ponadlokalny. Wynikają z terminów prac agrotechnicznych (orka, zbiory - sianokosy, żniwa, opryski itp.), a także z częstotliwości ruchu pojazdów silnikowych na drogach, zwłaszcza dojazdowych do pól (zanieczyszczenia powietrza, hałas). Oddziaływania gospodarki rolnej na florę i faunę przejawiają się również zwiększoną obecnością gatunków roślinnych (w obrębie fitocenoz) i zwierzęcych (w obrębie zoocenoz) związanych z agroeekosystemami. Oddziaływania negatywne słabe na gleby i powietrze mają charakter bezpośredni lub

pośredni, krótko-, średnio- lub długoterminowy, słaby bądź chwilowy i wynikają z przedostawania się zanieczyszczeń z dróg publicznych oraz maszyn rolniczych silnikowych, a także wskutek nadmiernego nawożenia i chemizacji rolnictwa. W warunkach równinnej rzeźby terenu, oddziaływania rolniczego użytkowania terenu na ukształtowanie powierzchni ziemi są co najwyżej słabe.

Rycina 4. Zagospodarowanie obszaru w granicach planu

Źródło: http://ludwin2.e-geoportal.pl/wms/ludwin_db; <http://www.gugik.gov.pl/pzgik>;
<http://mapy.geoportal.gov.pl>

Rolnicze użytkowanie ziemi jednoznacznie pozytywny wpływ wywiera na klimat i krajobraz. Pozytywny wpływ terenów rolnych na klimat przejawia się głównie zmniejszeniem częstotliwości występowania mgieł i oparów mgielnych (o ile nie występują podmokłe łąki, a tak jest w omawianej sytuacji) oraz stabilizacją wilgotności powietrza (tj. zawartością pary wodnej w powietrzu). Obecność terenów rolnych w niewielkich konturach (jak to ma miejsce w tych rejonach gminy, które są objęte projektami planów) wpływa na mozaikowość krajobrazu (co ma znaczenie dla pozytywnej percepcji krajobrazu). O neutralnym oddziaływaniu można mówić w odniesieniu do ludzi, wód powierzchniowych oraz dóbr materialnych i kultury.

Zabudowa techniczna (w postaci siedlisk rolniczych, zabudowy mieszkaniowej i letniskowej) najczęściej generuje oddziaływania negatywne słabe lub umiarkowane. Głównie są to: zanieczyszczenia powietrza pochodzące z tzw. niskiej emisji i ruchu komunikacyjnego, hałas generowany przez ruch pojazdów silnikowych oraz zanieczyszczenia wód (ścieki bytowe). Ze względu na zapisy obowiązującego planu miejscowego, które uniemożliwiają przeprowadzenie remontu i przebudowy w kompleksowym programie modernizacyjnym, część istniejącej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej i letniskowej znajduje się w niezadawalającym stanie technicznym i użytkowym. Dla lokalnych warunków aerosanitarnych bardzo ważny jest rodzaj spalanego paliwa. Funkcjonowanie systemów grzewczych opartych o paliwa stałe sprawia, że wskutek uciążliwej tzw. niskiej emisji utrzymany będzie dość niski standard zamieszkania na niektórych terenach o zwartej zabudowie. Zabudowa oddziałuje również negatywnie (ale w stopniu słabym) na krajobraz, podobnie jak infrastruktura liniowa (energetyczna, telekomunikacyjna i komunikacyjna).

Zabudowa techniczna istotny wpływ wywiera na rzeźbę terenu, ponieważ zaciera naturalne ukształtowanie powierzchni topograficznej; określenie tego oddziaływania jako umiarkowane (podobnie jak w odniesieniu do gleb pomimo całkowitej deformacji struktury jej wierzchniej warstwy), a nie znaczące, wynika stąd, że tego rodzaju przekształcenia obejmują relatywnie niewielkie obszary.

Z wyjątkiem oddziaływań na rzeźbę terenu i gleby, które mają charakter nieodwracalny, pozostałe można uznać za odwracalne przy zastosowaniu odpowiednich do zagrożenia rozwiązań sozotechnicznych.

O stanie sanitarnym środowiska w obszarze planu, jak i w całej gminie decyduje stopień zgodności realizacji infrastruktury sozotechnicznej z kierunkami rozwoju gminy przyjętymi w programie jej sanitacji oraz samo tempo realizacji tej infrastruktury. Kluczowe znaczenie w kontekście stopnia zagrożeń posiadają: rozwój kanalizacji sanitarnej i gospodarka odpadami. Stan rozwoju sieci kanalizacyjnej nie pozostaje w żadnej proporcji do długości sieci wodociągowej. Niezrealizowanie zakładanych w programie sanitacji gminy zbiorczych systemów kanalizacyjnych w sytuacji przewidywanego znaczącego przyrostu terenów budowlanych, grozi:

- obniżeniem jakości wód podziemnych ujmowanych dla celów bytowych, połączonych hydraulicznie z wodami powierzchniowymi,
- degradacją ekosystemów wód płynących w stopniu uniemożliwiającym lub utrudniającym rozwój życia biologicznego.

W obszarze planu zlokalizowane są dwa złoża węgla kamiennego – złożo „Ostrów” i złożo „Orzechów”. Udzielenie przez Ministra Środowiska Koncesji nr 25/2014/p z dnia 30 czerwca 2014 r. na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego „Ostrów”, a także Koncesji nr 29/2014/p z dnia 14 października 2014 r. na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego „Orzechów” uruchomiło procedurę umożliwiającą przystąpienie do eksploatacji obu złóż. Jako pierwsze będzie eksploatowane złożo „Ostrów”. Dla tego złoża w granicach jego udokumentowania planuje się wyznaczenie obszaru górniczego O. G. „Ludwin” o powierzchni 78,67 km². Jego granice będą się pokrywały z granicami złoża. Jednocześnie na podstawie opracowanej prognozy wpływów projektowanej eksploatacji pokładów 377/1, 379, 380, 382, 385/2 i 3892 w granicach O.G. „Ludwin” na deformacje powierzchni terenu, planuje się wyznaczenie granic terenu górniczego „Ludwin” o powierzchni 88,08 km². W listopadzie 2014 r. na zlecenie Lubelskiego Węgla „Bogdanka” S.A. sporządzono Kartę Informacyjną przedsięwzięcia p.n.

„Wydobywanie kopaliny – węgla kamiennego ze złoża „Ostrów” w granicach projektowanego obszaru i terenu górniczego „Ludwin”. W części wschodniej projektowanego OG znajduje się PK „Pojezierze Łęczyńskie”, a w południowo-wschodniej części – rezerwat przyrody „Jez. Brzeziczno”, który zarazem stanowi obszar Natura 2000. Planuje się eksploatację systemem ścianowym na zawal. Zastosowana technologia wydobycia oddziaływać będzie na powierzchnię terenu, wody, powietrze i klimat akustyczny.

IV. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE I STAN ŚRODOWISKA

1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE GMINY

Gmina Ludwin położona jest w centralnej części województwa lubelskiego w północnej części powiatu łęczyńskiego. Gmina sąsiaduje: od północy z gminą miejsko-wiejską Ostrów Lubelski oraz z gminami wiejskimi Uścimów i Sosnowica; od wschodu z gminą wiejską Urszulin; od południa z gminami wiejskimi Cyców oraz Puchaczów oraz gminą miejsko-wiejską Łęczna; od wschodu z gminą wiejską Spiczyn. Ludwin posiada dobre połączenie drogowe z Lublinem, drogą wojewódzką Nr 820 oraz Nr 813, które łączą się z drogą krajową Nr 82 (Lublin – Cyców - Włodawa).

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną J. Kondrackiego, przeważająca część gminy Ludwin leży w obszarze subregionu Polesia Zachodniego w randze mezoregionu o nazwie Równina Łęczyńsko-Włodawska (845.16), zwanej również Pojezierzem Łęczyńsko-Włodawskim, natomiast południowo-zachodnia część gminy należy do subregionu Wyżyny Lubelskiego w randze mezoregionu o nazwie Płaskowyż Świdnicki (343.16), w starszych podziałach fizycznogeograficznych (Chałubińska, Wilgał 1954) noszącego nazwę Równiny Łuszczowskiej. Polesie Zachodnie jest makroregionem (845.1) należącym do podprovincji Polesie (845), stanowiącej część prowincji Niż Wschodnio-bałtycko-Białoruski (84). Z kolei Wyżyna Lubelska jest makroregionem (343.1) wchodzącym w skład podprovincji Wyżyny Lubelsko-Lwowskiej (343), należącej do prowincji Wyżyny Polskie (34).

2. POŁOŻENIE GMINY W SYSTEMIE OBSZARÓW CHRONIONYCH

POŁOŻENIE GMINY W STOSUNKU DO EUROPEJSKICH SYSTEMÓW PRZYRODNICZYCH

W koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET-PL) z 1995 r., stanowiącej segment Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET), która ma obejmować i łączyć ze sobą obszary kluczowe dla europejskiego dziedzictwa przyrodniczego, Lubelszczyzna zajmuje ważne miejsce, ponieważ na jej terytorium znajdują się rozległe tzw. ekologiczne obszary węzłowe (w tym istniejący i projektowany rezerwat biosfery), a także przecinają ją korytarze ekologiczne wskazywane do rangi międzynarodowej. Jednym z ekologicznych obszarów węzłowych, na terenie którego w części leży gmina, jest Poleski obszar węzłowy (27M). Obszar ten posiada rangę międzynarodową i obejmuje Poleski Park Narodowy z przylegającymi do niego parkami krajobrazowymi, Lasy Parczewskie i dolinę Tyśmienicy, a także Polesie Wołyńskie i wschodnią część Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Parki wraz z doliną Tyśmienicy stanowią biocentrum tego obszaru węzłowego, a otaczające je równiny akumulacji jeziorno-rozlewiskowej i torfowiskowe tworzą tzw. strefę buforową.

Na terenach wchodzących w skład ECONET i ECONET-PL zakłada się dalszy rozwój struktury obszarów chronionych (to założenie nie dotyczy rejonu gminy), a podstawowe ogniwa obu systemów przyrodniczych traktuje się jako priorytetowe we wdrażaniu Konwencji o

różnorodności biologicznej. Ranga Polesia jako paneuropejskiego korytarza ekologicznego – głównie jako szlaku migracji ptaków i ryb – została potwierdzona w koncepcji Paneuropejskiej Sieci Ekologicznej (PEEN) z 2002 r.

Jednym z ważniejszych celów w dziedzinie ochrony przyrody, stojących przed krajami Unii Europejskiej, jest ochrona różnorodności biologicznej poprzez zachowanie naturalnych siedlisk oraz dzikich gatunków flory i fauny. Cel ten ma być osiągnięty głównie poprzez utworzenie spójnej Europejskiej Sieci Ekologicznej – NATURA 2000, zrównoważone gospodarowanie zasobami przyrodniczymi i ich stały monitoring. Strategia ta jest szczególnie widoczna w dwóch dyrektywach Unii Europejskiej, które stanowią prawną podstawę ochrony europejskiej flory i fauny:

- Dyrektywie Rady 79/409/EEC z 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywie ptasiej),
- Dyrektywie Rady 92/43/EEC z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywie siedliskowej).

Sieć NATURA 2000 tworzą:

- Specjalne Obszary Ochrony (SOO), wytypowane w oparciu o dyrektywę siedliskową,
- Obszary Specjalnej Ochrony (OSO), wytypowane w oparciu o dyrektywę ptasią.

W gminie znajdują się cztery ostoje siedliskowe:

- Jeziora Uściwierskie PLH 060009 został zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. (Dz. U. UE L. 2008.12.1) o powierzchni 2065,6 ha. Obszar ten, jest ważny dla zachowania bioróżnorodności. Ponad 67 % obszaru zajmują 10 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Rejon ten jest znaczącą w skali regionu ostoją rzadkich gatunków owadów i ptaków. Występuje tu 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Znajdują się tu m.in. liczne drobne stanowiska strzebli błotnej. Ponadto jest to ważny węzeł ekologiczny w obrębie Polesia. Obszar ten ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków,
- Ostoja Poleska PLH 060013 o łącznej powierzchni 10 159,15 ha, zaakceptowana przez Komisję Europejską w dniu 13 listopada 2007 r., obszar stanowią dwa izolowane fragmenty terenu: główny kompleks Poleskiego Parku Narodowego oraz bagno Bubnów. W granicach obszaru dominują ekosystemy wodno-torfowiskowo-leśne. W północnej części ostoi zlokalizowany jest rozległy kompleks łąk. Z dwoma zespołami stawów. Obszar jest jedynym w Polsce pojezierzem nie objęty ostatnim zlodowaceniem. Występują tu unikalne torfowiska wysokie, przejściowe, i niskie typu węglanowego. Łącznie w granicach obszaru zlokalizowano 15 siedlisk „naturowych”. Ma tu miejsce jedna z największych w kraju ostoja żółwia błotnego oraz wielu innych rzadkich gatunków zwierząt w tym strzebli błotnej. Flora i fauna obszaru jest niezwykle bogata. Stwierdzono tu występowanie ponad 1 400 gatunków roślin i ponad 200 gatunków kręgowców.
- Brzeziczno PLH 060076 został zatwierdzony Decyzją Komisji 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. (Dz. U. UE L. 2011.33.146), obejmuje 98 ha. Ochroną w obszarze objęto dystroficzne jezioro oraz otaczające go torfowiska przejściowe i wysokie i fragmenty boru bagiennego,
- Jelino PLH 060095, został zatwierdzony Decyzją Komisji 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. (Dz. U. UE L. 2011.33.146), obejmuje fragment śródleśnego torfowiska o powierzchni 8,4 ha. Na terenie ostoi znajdują się niewielkie torfianki, otoczone lasami stanowiącymi ich otulinę. Zbiorniki te są jedną z najważniejszych w Polsce ostoi strzebli

błotnej. Ochronie podlegają też siedliska torfowiskowe zajmujące ponad 17 % powierzchni obszaru,

a także jedna ostoja ptasia:

- Polesie PLB 060019, o łącznej powierzchni 18 030,19 ha, zatwierdzona Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 27.10.2008 r. i potwierdzona Rozporządzeniem MŚ z 12.01.2011 r. występuje tu co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Jedno z nielicznych stanowisk lęgowych podgorzałki i ważna ostoja bąka i dubelta. Obszar obejmuje fragment Polesia Lubelskiego. W okresie lęgowym obszar zasiedlają następujące gatunki ptaków: bąk, błotniak łąkowy i stawowy, dubelt, podgorzałka, puchacz, wodniczka i inne.

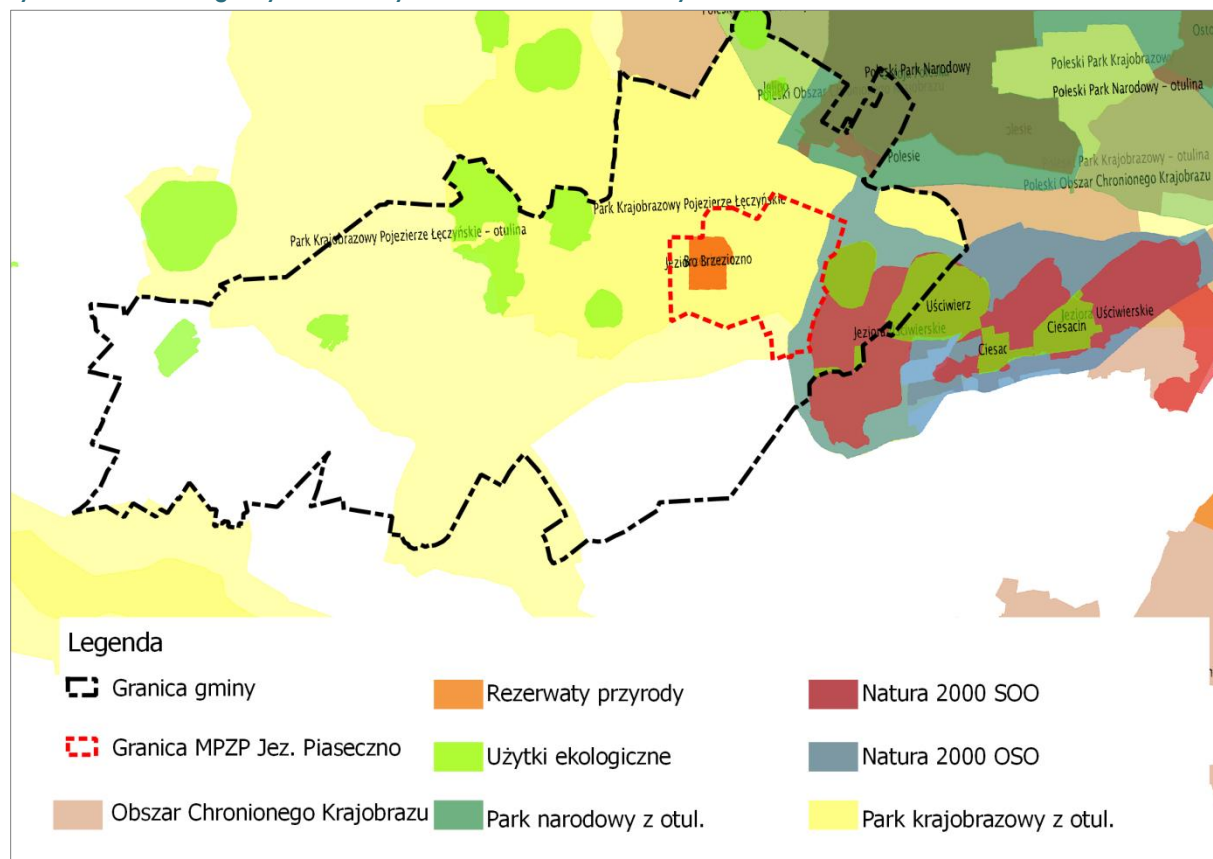
POŁOŻENIE GMINY W KRAJOWYM SYSTEMIE OBSZARÓW CHRONIONYCH

Zgodnie z nieobowiązującą już ustawą o ochronie przyrody z 1991 r., krajowy system obszarów chronionych tworzą: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zrezygnowano z takiej definicji, ale obiektywnie taka sieć obszarów chronionych istnieje, ponieważ spójność tego układu przestrzennego wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody zapewniają korytarze ekologiczne, którymi, zgodnie z definicją zawartą w cytowanej ustawie, są obszary pomiędzy dwoma lub wieloma obszarami chronionymi, umożliwiające migracje roślin i zwierząt. W obszarze gminy Ludwin, w granicach zmienianego planu, znajdują się (obok obszarów Natura 2000) następujące formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody (ryc. 2):

- Poleski Park Narodowy utworzony został w 1990 r. i obejmuje obszar 9764 ha. Granica PPN przebiega w okolicy miejscowości Jagodno w północno-wschodniej części gminy zajmując zaledwie 218 ha powierzchni. Są to fragmenty rozległych torfowisk, otaczających jezioro Łukietek. Obszary te stanowią ostoję rzadkich, chronionych gatunków roślin, wśród których występują reliktowe gatunki północne np. brzoza niska, wierzba lapońska i borówkolistna, kosaciec syberyjski. Jezioro Łukietek i jego okolice, należą do obszarów lęgowych i żerowiskowych wielu cennych gatunków ptaków (gęsi tęgawej, bąka, puchacza, sowy błotnej, bociana czarnego, błotniaka stawowego);
- Park Krajobrazowy Pojezierze Łęczyńskie powstał w 1990 r. i obejmuje powierzchnię 11 816 ha. W granicach gminy Ludwin znajduje się 4268 ha powierzchni parku. Park ten pełni funkcje południowo-zachodniej części otuliny Poleskiego Parku Narodowego. Największym bogactwem parku Krajobrazowego są ekosystemy jeziorne wraz z towarzyszącymi im bagnami oraz torfowiskami znajdującymi się głównie wokół jezior: Brzeziczno, Nadrąbie oraz Bikcze. Występują tu liczne gatunki rzadkich roślin (rosiczki, widłak, storczyk szerokolistny, kosaciec syberyjski i inne) a także cenne gatunki fauny, głównie ptaków (bocian czarny, błotniak stawowy i łąkowy, bąk, sowa błotna i inne);
- Rezerwat Jezioro Brzeziczno (położony w granicach zmienianego planu) mieści się w granicy Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”. Obejmuje śródlęg jezioro zajmujące pow. 8,7 ha wraz z przyległym pasem torfowisk i lasem. Utworzenie rezerwatu miało na celu ochronę wyjątkowości ekosystemu, w skład którego wchodzi rzadkie gatunki roślin (rosiczki, bagnica torfowa, aldrowanda pęcherzykowata, wierzba lapońska i borówkolistna);

- użytek ekologiczny, który pełni funkcję ochronną na ogół dla niewielkich obszarowo pozostałości ekosystemów, zachowując unikatowość zespołów flory i fauny:
 - o Jezioro Piaseczno (położony w granicach zmienianego planu) - Najgłębsze jezioro Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego wraz z przyległym torfowiskiem; występowanie cennych gatunków flory i fauny; ośrodek rekreacji.

Rycina 5. Położenie gminy Ludwin w systemie obszarów chronionych

Źródło: <http://sdi.gdos.gov.pl/wms>

POŁOŻENIE GMINY W KRAJOWEJ I REGIONALNEJ SIECI EKOLOGICZNEJ

Przyjęty w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (dokumencie uchwalonym przez Radę Ministrów w dnia 13 grudnia 2011 roku) cel 4.1 o brzmieniu *Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski* realizowany będzie poprzez integrację działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Spójność ta będzie zapewniona poprzez zidentyfikowane i chronione korytarze ekologiczne łączące obszary NATURA 2000 (będące *de facto* ostojami przyrody). Korytarze te zostały wprowadzone do KPZK i (choć są obciążone pewną jednostronnością, bo zostały wyznaczone tylko dla leśnych gatunków ssaków) muszą być przeniesione do dokumentów planistycznych niższej rangi, tj. planów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jeden z takich korytarzy o nazwie Południowo-Centralny i charakterze leśno-łąkowo-polnym przebiega przez gminę na kierunku E-W. Korytarz ten jest głównym elementem regionalnej (wojewódzkiej) sieci ekologicznej w centralnej części Lubelszczyzny,

opracowanej w ramach zmiany planu województwa. Sieć tę tworzą ostoje przyrody (biocentra) wraz z chroniącymi je strefami buforowymi, a także, poza krajowym, regionalne korytarze ekologiczne, zapewniające spójność tej sieci wewnątrz regionu. W regionalnej sieci ekologicznej ostoje przyrody na terenie gminy są tożsame z obszarami Natura 2000 i należą do nich: Polesie, Jeziora Uściwierskie, Jelino i Brzeziczno. Za dolinne korytarze ekologiczne, wszystkie o randze krajowej, uważa się: korytarz dolinny Tyśmienicy, korytarz Torfowisk Polesia i korytarz Torfowisk Uściwierskich. Jako korytarz rzeczny, ważny dla dwuśrodowiskowych ryb wędrownych (konkretnie węgorza), postrzegana jest Tyśmienica. Natomiast środkową część gminy na kierunku E-W przebiega leśny korytarz ekologiczny o randze krajowej łączący lasy Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego z Lasem Zawieprzyskim, Lasami Kozłowieckimi i lasami nadwiślańskimi. Takie tranzytowe położenie gminy powinno wymuszać różnorodność działań zachowawczych i aktywnych (czynnych) w harmonizowaniu zagospodarowania gminy z układem naturalnym.

3. POŁOŻENIE GMINY W REGIONALNYM SYSTEMIE OCHRONY WÓD

Gmina znajduje się w południowo-zachodniej części Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 (chełmsko-zamojskiego). Ze względu na brak izolacji wgłębnych kredowych poziomów wodonośnych przewiduje się ustanowienie na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* obszaru ochronnego tego zbiornika. Jego przeważająca część na terenie gminy, ze względu na duże zagrożenie zanieczyszczeniem kredowych poziomów wodonośnych, traktowana jest jako tzw. obszar wymagający szczególnych działań ochronnych (w języku planistycznym obszary tego rodzaju są – do niedawna bardzo często – nazywane Obszarami Wysokiej Ochrony – OWO).

Górna część zlewni Piwonii, na obszarze której znajduje się wschodnia część gminy, traktowana jest jako zlewnia chroniona i jako taka jest objęta ochroną planistyczną. Identyczną ochroną jako tzw. ekologiczny obszar ochronny zlewni jezior objęta jest północno-wschodnia część gminy (PZPWL 2015). Zgodnie z ustaleniami PZPWL gospodarowanie na terenie zlewni chronionych powinno uwzględniać:

- ochronę mokradeł, w tym dolin rzecznych oraz pozadolinnych podmokłości, bagien i torfowisk przed odwodnieniem,
- ochronę meandrujących odcinków rzek przed regulacją,
- konieczność uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- eliminację ognisk zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych,
- wykluczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.

4. WALORY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Krajobraz kulturowy można rozumieć jako antropogenicznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, objawiającą się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoistą fizjonomię (Myga-Piątek, 2001, Nita, Myga-Piątek, 2006). W grupie krajobrazów kulturowych (antropogenicznych) można wyróżnić podtypy związane z dominującym rodzajem działalności człowieka i stopniem przeobrażenia środowiska

geograficznego. Najczęściej wyróżnia się podtypy krajobrazów: rolniczy, miejski, przemysłowy, pogórnicy, turystyczny i sztuczny.

Do najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy Ludwin należy małomiasteczkowy układ urbanistyczny oraz krajobraz obszarów przyrodniczych położonych w południowej części gminy, objęty ochroną planistyczną w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego, obejmujący głównie wsie o typie morfologicznym ulicówek z niwowym układem rozłogów.

Pośród wytworów cywilizacji szczególnymi walorami odznaczają się obiekty architektoniczne eksponowane w krajobrazie. Do najcenniejszych należą:

- w m. Dratów: zespół cerkwi prawosławnej p. w. Św. Mikołaja z końca XIX w. (cerkiew mur., ogrodzenie, aleje dojazdowa, dom duchowieństwa prawosławnego, stodoła),
- w m. Dratów – Kolonia: szkoła z lat 30 XX w. (częściowo straciła cechy indywidualne po zmianie funkcji; obecnie wykorzystywana jest pod świetlicę wiejską i sklep);
- w m. Kaniwola: zespół dworski z I połowy XX w. (dwór, kurnik, spichlerz, kuźnia, park krajobrazowy z XIX w.),
- w m. Ludwin: Urząd Gminy z lat 80 XIX w., zespół dworski z końca XIX w. (dwór, obora, spichlerz),
- w m. Piaseczno: kapliczka Najśw. Marii Panny z początku XX w.,
- w m. Rogóźno: organistówka z lat 30. XX w.,
- w m. Zezulin Niższy: kapliczka Najśw. Marii Panny z 1904 r.

Ponadto, na terenie gminy znajdują się:

- 9 cmentarzy wpisanych do wojewódzkiej ewidencji,
- 1 obiekt wpisany do ewidencji „Miejsca Pamięci Narodowej”,
- 134 stanowiska archeologiczne z różnych okresów historycznych.

Obiektami zabytkowymi, ale nieeksponowanymi w krajobrazie, są stanowiska archeologiczne. W gminie jest ich 134. Szczególnie dużo występuje ich w obrębie Dratów (40).

Z elementów przyrodniczych szczególne walory kulturowe posiada zieleń komponowana: parki, ogrody, aleje i szpalery drzew. Największą wartość historyczną posiadają parki, ale na terenie gminy zachowało się ich niewiele, bo tylko dwa dobrze, a jeden tylko reliktoowo. Należą do nich:

- ogród dworski w Kaniwoli założony został na początku XX w. i przekształcony w kierunku użytkowo-spacerowym; obejmuje powierzchnię ok 4,5 ha;
- ogród cerkiewny z aleją dojazdową w Dratowie na powierzchni 0,8 ha; pochodzi z 1907 r.

Status zabytku kultury objętego wpisem do rejestru „A” zabytków nieruchomych województwa lubelskiego (według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.) posiadają:

- cerkiew prawosł. pw. św. Mikołaja, z otaczającym drzewostanem i aleją dojazdową z drzewostanem, nr rej. A/986,
- cmentarz prawosławny, nieczynny, wraz z jedenastoma nagrobkami, nr rej. A/1642,
- zespół dworsko-parkowy: dwór, dwa budynki gospodarcze (spichlerz i obora), park, nr rej. A/987.

5. FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA POZIOMIE PONADEKOSYSTEMOWYM

O równowadze ekologicznej środowiska gminy i jej trwałych związkach z regionalnym przyrodniczym otoczeniem decyduje System Przyrodniczy Gminy (SPG). Został on wyodrębniony w opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla gminy Ludwin. System ten jest aktywnym biologicznie i ciągłym przestrzennie układem, którego podstawę, mającą kluczowe znaczenie dla stabilizacji równowagi ekologicznej w gminie, stanowią:

- obniżenia torfowiskowe z jeziorami,
- zwarte kompleksy leśne,
- doliny rzeczne.

System uzupełniają:

- mniejsze kompleksy leśne położone na gruntach Skarbu Państwa i prywatnych,
- drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne (zagajniki) oraz zadrzewienia śródpolne,
- lokalne trwałe i okresowe, najczęściej śródpolne, mokradła.

W systemie wyodrębiają się następujące elementy funkcjonalne:

- ekologiczne obszary węzłowe o charakterze poliekosystemowym i węzły ekologiczne,
- korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym,
- lokalne korytarze ekologiczne zbliżone siedliskowo do węzłów i głównie z tego powodu stanowiące trasy wymiany i migracji gatunków pomiędzy węzłami,
- potencjalne powiązania przyrodnicze – przeznaczone do kształtowania.

Celem ustanowienia lokalnego SPG jest:

- stworzenie właściwych warunków dla funkcjonowania przyrody, głównie w tych częściach gminy, które są użytkowane gospodarczo,
- uaktywnienie procesów odpornościowych środowiska, zwłaszcza w wyniku kolejnych dolesień na gruntach mało przydatnych dla rolnictwa,
- zapewnienie związków funkcjonalnych pomiędzy ekosystemami naturalnymi i zbliżonymi do naturalnych a otwartymi terenami rolnymi, współdziałającymi z systemem ekologicznym dla utrzymania stabilności krajobrazu,
- utrzymanie i stabilizacja związków funkcjonalnych pomiędzy ponadlokalnymi i lokalnymi elementami systemu.

FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA POZIOMIE EKOSYSTEMÓW

Znajdujące się w obszarze pozadolinnym tereny, które zmieniają przeznaczenie, to głównie fragmenty agroekosystemów. Wyróżniają się:

- drastycznym ubóstwem gatunkowym zbiorowisk roślin uprawnych,
- krótkotrwałością okresu wzrostu głównych producentów ekosystemów, tj. wspomnianych roślin uprawnych,
- ciągłym burzeniem wytworzonych struktur troficznych, związanych z cykliczną wegetacją.

6. ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA

Naturalna odporność środowiska określa jego progowe możliwości eksploatacji (użytkowania), w wyniku której nie dochodzi do nieodwracalnych zmian (degradacji

środowiska), bądź nie zostają jeszcze uruchomione procesy prowadzące do utraty walorów (przyrodniczych i użytkowych) przez środowisko lub deregulacji w jego funkcjonowaniu (tj. załamania równowagi przyrodniczej). Zależy głównie od położenia geologiczno-geomorfologicznego i stosunków wodnych danego terenu. Na terenach o dobrze rozwiniętej naturalnej szacie roślinnej rośnie w tym aspekcie znaczenie i tego elementu środowiska przyrodniczego. Ogólną (sumaryczną) naturalną odporność środowiska na degradację wyznacza najbardziej wrażliwy na antropopresję element środowiska przyrodniczego.

Rzeczywista odporność środowiska jest wypadkową ogólnej naturalnej odporności środowiska i skali (natężenia) różnych przejawów antropopresji. Najczęściej określa się ją dla hydrosfery, biosfery i pedosfery; litosfera (w aspekcie ukształtowania terenu) jest tym geokomponentem, który, z wyjątkiem eksploatacji górniczej, najtrudniej poddaje się działalności człowieka, zaś atmosfera, bardzo podatna na zanieczyszczenia, bardzo szybko ulega regeneracji szczególnie w warunkach dobrej wentylacji poddawanego antropopresji obszaru.

W kontekście planowanych nowych funkcji terenów (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa i letniskowa oraz usługowa) najważniejsze znaczenie posiada odporność hydrosfery. W sytuacji dobrej przepuszczalności utworów powierzchniowych odporność wód gruntowych na zanieczyszczenia powstające na powierzchni lub tuż pod nią jest niewielka; współczynnik filtracji wynosi 10^{-3} , a współczynnik przepuszczalności (tzw. darcy) od 100 do 10.

Odporność gleb na degradację, rozumianą jako zdolność do zapewnienia roślinom ciągłości wegetacji w warunkach antropopresji, jest również niewielka. Taka ocena wynika z występowania gleb o średniej jakości (a tym samym o niewielkiej odporności na nawożenie chemiczne). Jednak w odniesieniu do projektu zmiany planu ocena ta nie jest szczególnie istotna, ponieważ wśród nowych funkcji terenu nie mieści się intensywne rolnictwo czy ogrodnictwo, a tylko takie formy działalności rolniczej mogą mieć znaczenie w kontekście biogeochemicznej i geochemicznej odporności gleb.

W sytuacji braku na terenie planistycznym (i w jego bezpośrednim sąsiedztwie) roślinności naturalnej, bądź seminaturalnej, ten aspekt odporności środowiska jest nieistotny.

7. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

Dokonana w 2015 r. na podstawie art. 89 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* i *Rozporządzenia MŚ w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* i z uwzględnieniem kryteriów określonych *Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* roczna ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej (w której jest położona gmina Ludwin):

- ze względu na ochronę zdrowia ludności – wykazała w rejonie gminy poziom stężeń substancji zanieczyszczających powietrze nie przekraczający wartości dopuszczalnej (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w RMŚ w sprawie dopuszczalnych poziomów), to jest właściwy klasie A, z wyjątkiem pyłu zawieszonego PM₁₀ (klasa C), benzo-a-pirenu (klasa C) i ozonu (klasa D2);
- ze względu na ochronę roślin – wykazała poziom stężeń substancji zanieczyszczających powietrze również nie przekraczający wartości dopuszczalnych (z identycznym, jak powyżej, warunkiem stężeń substancji zanieczyszczających powietrze), to jest właściwy klasie A, z wyjątkiem ozonu (klasa D2) (Raport WIOŚ 2018).

W ostatnich kilku latach jakość wód powierzchniowych płynących w obszarze planu nie była przez WIOŚ monitorowana.

W roku 2017, zgodnie z założeniami WPMŚ na lata 2016-2020, WIOŚ w Lublinie objął badaniami monitoringowymi 5 jezior, w tym Jezioro Piaseczno, które objęto monitoringiem operacyjnym. Badania i ocenę stanu czystości jezior przeprowadzono zgodnie z przepisami obowiązującymi dla wód powierzchniowych. W jeziorach objętych monitoringiem operacyjnym realizowano badania fitoplanktonu oraz wspierających wskaźników fizykochemicznych. Ocenę końcową stanu wód przeprowadzono w oparciu o klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Stan jcwp określa się jako dobry, jeżeli stan/potencjał ekologiczny jest co najmniej dobry (bardzo dobry/maksymalny lub dobry) i jednocześnie stan chemiczny jest dobry. W pozostałych przypadkach stan jcwp określany jest jako zły. W 2017 r. jezioro Piaseczno osiągnęło bardzo dobry stan/potencjał ekologiczny.

Jezioro Piaseczno jest najgłębszym (max. głębokość 38 m), stratyfikowanym zbiornikiem na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim. Misa jeziorna jest nieregularna. Prawie całe jezioro otoczone jest piaszczystą plażą, tylko w części północno-zachodniej i zachodniej do jeziora przylega bezpośrednio las. W zlewni dominują lasy i obszary podmokłe. Pobrzeże jest intensywnie wykorzystywane rekreacyjnie. Jezioro dzięki dużej głębokości i objętości zgromadzonej w nim wody oraz niedużej powierzchni zlewni całkowitej i jej znacznej lesistości charakteryzuje się wysoką odpornością na degradację. Jezioro osiągnęło bardzo dobry stan ekologiczny, klasyfikowany w oparciu o fitoplankton i elementy fizykochemiczne. Wartości indeksu fitoplanktonowego oraz wskaźników charakteryzujących: natlenienie, widzialność i substancje biogenne potwierdziły niską trofię jeziora, a skład i liczebność taksonów fitoplanktonu była charakterystyczna dla wód czystych i nieznacznie zanieczyszczonych.

V. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI OCENIANEGO DOKUMENTU

Dotychczasowe zmiany, którym uległo środowisko naturalne w gminie Ludwin związane z prowadzeniem inwestycji komunikacyjnych i przemysłowych, osadnictwem, melioracjami oraz zagospodarowaniem turystycznym terenu, doprowadziły do znaczących przekształceń struktury przyrodniczej i krajobrazowej gminy. W obszarze planu nie zlokalizowano obiektów szczególnie uciążliwych dla środowiska. Również strategia rozwoju gminy i plany inwestycyjnie oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie przewidują lokalizacji inwestycji, które mogłyby zmniejszyć wartość przyrodniczą i ekologiczną tego obszaru. Kształtowanie środowiska i krajobrazu na terenie gminy, w związku z lokalizacją na jej terenie parku krajobrazowego oraz fragmentów systemów ekologicznych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, wiąże się z wprowadzeniem ograniczeń dotyczących zagospodarowania przestrzeni, w tym zwłaszcza lokalizacji uciążliwych inwestycji. Zgodnie z tymi zaleceniami, a także z zapisami obowiązującego planu miejscowego zaobserwowane w gminie procesy (lub ich symptomy) w użytkowaniu i zagospodarowaniu przestrzeni krajobrazowej mogą, w sytuacji braku realizacji planu, prowadzić do:

- pogorszenia stanu sanitarnego środowiska, tj. jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz jakości powietrza będące konsekwencją niemożności przeprowadzenia modernizacji i remontów w oczekiwanym przez właścicieli zakresie,
- obniżenia bądź zaniku niektórych walorów przyrodniczych, m. in. w wyniku eutrofizacji wód jeziora Piaseczno będącej skutkiem nieuporządkowanej gospodarki ściekowej.

W obszarze gminy Ludwin występują udokumentowane złoża węgla kamiennego, którego potencjalna eksploatacja będzie miała miejsce niezależnie od realizacji projektowanych zmian planu miejscowego, a procedurę umożliwiającą przystąpienie do eksploatacji złóż uruchomiło udzielenie przez Ministra Środowiska koncesji na ich rozpoznawanie. Obecnie złoża węgla kamiennego eksploatowane są poza granicami planu miejscowego i gminy, ale konsekwencje tej eksploatacji są widoczne w strefie południowej granicy gminy. Jako pierwsze będzie eksploatowane złożo „Ostrów”, a prognozowane wpływy projektowanej eksploatacji udokumentowanych w obszarze gminy Ludwin złóż węgla kamiennego na powierzchnię terenu wywołają deformacje powierzchni o parametrach I – IV kategorii terenu górniczego, a osiadania dochodzić będą do maksymalnie 7,6 m do 2065 r. Największe niecki obniżeniowe na terenie gminy wystąpią poza granicami obszaru planu, w rejonach miejscowości: Krzceń (7,64 m), Rogóźno (5,98 m), Dratów-Kolonia (5,74 m), Kaniwola i Kobyłki (1,79 m), Uciekajka (5,14 m) a także w rejonie jezior: Łukcze i Łukietek (5,15 m).

W Karcie Informacyjnej przedsięwzięcia p.n. „Wydobywanie kopaliny – węgla kamiennego ze złoża „Ostrów” w granicach projektowanego obszaru i terenu górniczego „Ludwin” zawarte jest stwierdzenie, że projektowana na lata 2015 – 2065 w granicach złoża „Ostrów” eksploatacja górnicza i jej wpływ na powierzchnię terenu, jak również działalność profilaktyczna i zakres usuwania szkód górniczych, nie naruszają ustaleń mpzp, a wielkość spodziewanych deformacji powierzchni terenu przy założeniu odpowiedniego poziomu nakładów na usuwanie szkód górniczych, pozwala na stwierdzenie, iż skutki eksploatacji będą usuwane skutecznie i na bieżąco.

VI. PROBLEMY ŚRODOWISKOWE I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU ZMIANY PLANU

1. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, A W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH

Projektowane zmiany planu nie generują problemów środowiskowych w odniesieniu do podpisanych przez Polskę konwencji międzynarodowych w zakresie ochrony przyrody. Wywołują natomiast pewne problemy wynikające z potrzeb ochrony krajobrazu (o których traktuje Europejska Konwencja Krajobrazowa, ponieważ biorąc pod uwagę otwartość krajobrazu kulturowego gminy i zagospodarowanie niektórych terenów (zabudowa letniskowa, zagrodowa) może wystąpić zagrożenie jego dysharmonizowania. Zagrożenie to jest jednak niewielki z racji tego, że projektowana zmiana utrzymuje dotychczasową strukturę funkcjonalno-przestrzenną określoną w planie i nie wprowadza nowych terenów inwestycyjnych. Obszary objęte zmianą planu położone są w granicach Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”, znajdują się tu również Obszary Natura 2000 Brzeziczno (PLH060076) – w całości i o granicach tożsamy z rezerwatem Jezioro Brzeziczno i Obszary Natura 2000 Polesie (PLB060019) w części, co może skutkować ujawnieniem się pewnych problemów środowiskowych. W związku z tym w warunkach zamierzonej restrukturyzacji zagospodarowania tych terenów występuje konieczność zachowania struktury ekologicznej terenów znajdujących się w obszarze administracyjnym gminy, a zwłaszcza w granicach zmienianego planu, co projekt zmiany planu utrzymuje.

Jednym z problemów środowiskowych dotyczącym obszaru objętego przedmiotowym planem miejscowych jest występowanie w jego granicach, udokumentowanych złóż węgla kamiennego. Węgiel kamienny jest eksploatowany obecnie poza granicami planu

miejscowego i gminy, ale konsekwencje tej eksploatacji są widoczne w strefie południowej granicy gminy. Dla złoża „Ostrów” planuje się wyznaczenie obszaru górniczego O. G. „Ludwin”. Jego granice będą się pokrywały z granicami złoża. Jednocześnie na podstawie opracowanej prognozy wpływów projektowanej eksploatacji w granicach O.G. „Ludwin” na deformacje powierzchni terenu, planuje się wyznaczenie granic terenu górniczego „Ludwin”. W części wschodniej projektowanego OG znajduje się PK „Pojezierze Łęczyńskie”, a w południowo-wschodniej części – rezerwat przyrody „Jez. Brzeziczno”, który zarazem stanowi obszar Natura 2000.

Projektuje się eksploatację systemem ścianowym na zawal. Zastosowana technologia wydobywania oddziaływać będzie na powierzchnię terenu, wody, powietrze i klimat akustyczny; powstawać będą również odpady. Prognozowane wpływy projektowanej eksploatacji udokumentowanych w obszarze gminy Ludwin złóż węgla kamiennego na powierzchnię terenu wywołają deformacje powierzchni o parametrach I – IV kategorii terenu górniczego, a osiadania dochodzić będą do maksymalnie 7,6 m do 2065 r. Sumarycznie, wpływami eksploatacji górniczej zostanie objęta część obszaru terenu górniczego o powierzchni około 83,12 km². Wpływ planowanej eksploatacji zaznaczy się też na powierzchni około 3,04 km² sąsiadującego od południa O.G. „Puchaczów”.

Oddziaływania eksploatacji złóż węgla na środowisko wodne sprowadzają się do:

- uaktywnienia kontaktów hydraulicznych pomiędzy poszczególnymi poziomami wodonośnymi, aż do objęcia zasięgiem drenażu przez wyrobiska górnicze pierwszego poziomu wodonośnego i wód powierzchniowych,
- wystąpienia zalewisk lub zawodnień terenu, a także zakłócenia obiegu wód gruntowych i powierzchniowych wskutek powstawania obniżen (w karcie informacyjnej podaje się, że to niebezpieczeństwo jest większe w części południowej O.G.),
- zmian jakości wód powierzchniowych na skutek odprowadzania wód kopalnianych, ścieków bytowo-gospodarczych i wód deszczowych (w karcie informacyjnej zastrzega się, że z uwagi na zachowanie generalnego spływu wód w ciekach powierzchniowych oraz brak kontaktu wód dołowych z wodami powierzchniowymi, nie będzie zagrożone życie biologiczne w wodach).

Odpady wydobywcze w postaci skały płonnej będą wytwarzane zarówno w trakcie głębinowania szybów i robót przygotowawczych, jak i podczas eksploatacji złoża. Powstawać będą głównie odpady inne, niż niebezpieczne.

W trakcie prowadzenia eksploatacji nie będą wprowadzane do powietrza zanieczyszczenia, z wyjątkiem znikomej ilości metanu, który może się wydzielać w trakcie drążenia wyrobisk.

Z kolei, biorąc pod uwagę niewielką odporność kredowych wód podziemnych na degradację jakościową i rygory ochronne, do rangi zasadniczej spośród problemów związanych z ochroną zasobów naturalnych urasta zagadnienie ochrony wód przed zanieczyszczeniem, głównie ściekami komunikacyjnymi komunalnymi i komunikacyjnymi.

2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM

OCHRONA PRZYRODY

W obszarze gminy najważniejsze cele ochrony przyrody o wymiarze ponadlokalnym dotyczą obszaru Natura 2000. Wyznaczone zostały na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszar Natura 2000*. Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób negatywnie oddziaływać na cele ochrony tych obszarów, w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W przypadku nadrzędnego interesu publicznego i braku rozwiązań alternatywnych, realizacja inwestycji mogącej znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 jest możliwa na tych obszarach, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000, o czym mówi art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Występująca w granicach gminy Ludwin ostoja zwierząt uzasadnia konieczność zbadania, czy zmiana planu nie narusza przepisów *Konwencji Bońskiej – o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt i Konwencji Berneńskiej – o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk*. Celem *Konwencji Bońskiej* jest ochrona gatunków wędrownych zwierząt (tj. całej populacji gatunku dzikich zwierząt) lub jej geograficznie wyodrębnionych części, gdy znaczna liczba osobników tego gatunku podejmuje w sposób cykliczny wędrówkę i przekracza jedną lub kilka granic państwowych) na całym obszarze ich występowania. Największym zagrożeniem dla zwierząt wędrujących jest utrata siedlisk niezbędnych do tego, aby mogły one przeżyć na różnych etapach ich wędrówki i bezpośrednia ich eksterminacja. Szczególnie istotne są ustalenia *Konwencji* dotyczące:

- ochrony, o ile to jest możliwe i właściwe, odtworzenie tych siedlisk gatunku, które są ważne dla zapobieżenia groźby jego zagłady,
- zapobiegania, usuwania, kompensowania lub minimalizowania, w zależności od potrzeb, niekorzystnego oddziaływania lub przeszkód poważnie utrudniających bądź uniemożliwiających wędrówkę gatunków.

Konwencja Berneńska zakłada podejmowanie działań na rzecz podtrzymania ciągłości i trwałości występowania dziko żyjących roślin i zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych wyginięciem i ich siedlisk oraz gatunków wędrownych, w warunkach jednoczesnego użytkowania gospodarczego. *Konwencja* ta, która jest pramatką sieci Natura 2000, chroni listy:

- zagrożonych dziko rosnących roślin,
- zagrożonych dzikich zwierząt,

- gatunków dzikich zwierząt, których eksploatacja wymaga takich regulacji, aby ich populacje nie były zagrożone,
- zabronionych środków i metod zabijania, chwytania i innej eksploatacji zwierząt, które mogłyby spowodować lokalny zanik lub poważne szkody w populacjach wskazanych gatunków.

Cele Konwencji nie będą, w wyniku zmiany planu, zagrożone, ponieważ projektowany dokument nie wprowadza zabudowy, w obszary cenne pod względem faunistycznym, w których istnieje obowiązek ochrony różnorodności gatunkowej flory i fauny lądowej i wodnej, m. in. poprzez zachowanie sposobu użytkowania obszaru lub jego zagospodarowanie nie stanowiące zagrożenia dla przekształceń biocenoz.

W granicach zmienianego planu zlokalizowany jest Rezerwat Jezioro Brzeziczno, w którym, zgodnie z art. 15 ust. 1, zabrania się:

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia

27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia badań naukowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

OCHRONA KRAJOBRAZU

Cele ochrony krajobrazu na poziomie międzynarodowym wyraża ratyfikowana przez Polskę *Europejska Konwencja Krajobrazowa*. Jest ona jednym z dwóch w kraju dokumentów (drugim jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu), w których krajobraz jest postrzegany jako obszar, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich. Nie jest więc traktowany rozdzielnie, raz jako krajobraz przyrodniczy i raz jako krajobraz kulturowy, a łącznie. Celem Konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu.

Zapisy projektu zmiany planu nie są sprzeczne z tą konwencją, ponieważ nie wprowadzają nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, a w ustaleniach uwzględniają kontekst krajobrazowy.

OCHRONA ZASOBÓW LEŚNYCH

Znaczącą część obszaru objętego zmianą planu stanowią tereny leśne będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, które zarządza lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa oraz w mniejszym stopniu lasami innych własności. Podstawowym dokumentem w oparciu o który prowadzona jest gospodarka leśna jest ustawa o lasach.

Zgodnie z art. 8 ustawy: Gospodarkę leśną prowadzi się według następujących zasad: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów, powiększania zasobów leśnych.

OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Główne zbiorniki wód podziemnych oraz zlewnie wód powierzchniowych, chronione są prawnie poprzez obejmowanie ich statusem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Ochrona wód według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach oraz doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie, polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód, o czym mówi art. 59 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* przewiduje możliwość ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przez degradacją.

Obszary objęte zmianą planu znajdują się w północno-zachodniej części GZWP nr 407. W związku z brakiem odpowiedniej izolacji oraz wzmożoną eksploatacją wód podziemnych, dla obszarów szczególnie narażonych na degradację wód podziemnych, zwłaszcza wychodni zawodnionych utworów kredowych, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy *Prawo wodne* dopuszcza się wprowadzenie do zasad zagospodarowania przestrzennego i użytkowania terenów zakazów wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt ochrony GZWP Nr 407 według dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne tego zbiornika nie proponuje wprowadzenia w omawianych obszarach szczególnych ograniczeń w zagospodarowaniu, a jedynie ogólne, które obowiązywałyby na większości proponowanego obszaru ochronnego tego zbiornika.

Na obszarach ochrony pośredniej ujęć wody na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 8 ustawy *Prawo wodne*, może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia. Na terenie gminy nie ustanowiono tego rodzaju stref i nie przewiduje się ich utworzenia.

Jednym z narzędzi mającym na celu usprawnienie procesu osiągania celów środowiskowych jest realizacja ustaleń *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, który jest podstawowym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Głównym celem jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód do 2015 r.,

co wynika z Ramowej Dyrektywy Wodnej, zapisy której transponowane zostały do prawodawstwa krajowego, m. in. do ustawy *Prawo wodne*. Osiągnięciu dobrego stanu wszystkich wód mają służyć cele środowiskowe. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, aby osiągnąć dobry stan tych wód. Wśród celów środowiskowych dla wód podziemnych wymienia się: zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych; zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych; zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

W myśl art. 38 ustawy *Prawo wodne*, dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli:

- podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
- przyczyny zmian i działań są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem, przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
- zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Scaloną częścią wód powierzchniowych, wskazaną w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, jako niezagrożoną niespełnieniem celów środowiskowych i znajdującą się w granicach niektórych obszarów objętych zmianą planu jest Tyśmienica od źródeł do Brzostówki o kodzie SW0532.

W rejonie terenu planistycznego położonego w obrębie SCWP 0532, zidentyfikowano jednolite części wód powierzchniowych (jcwp) o następujących kodach, nazwach i charakterystykach:

- PLRW 200023248129 Tyśmienica od źródeł do Brzostówki. Status jcwp określa się jako silnie zmieniona część wód (SZCW), a stan ocenia się jako zły. Celem dla każdej jcwp o takim statusie jest osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego, ale cel ten dla przedmiotowej JCWP, jak również osiągnięcie dobrego stanu chemicznego, są zagrożone ze względu na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty. W obszarze jcwp planowana jest eksploatacja węgla kamiennego ze złoża „Ostrów”. W związku z prawdopodobieństwem ponoszenia nieuzasadnionych kosztów na działania naprawcze, zaplanowano przeprowadzenie monitoringu badawczego mającego na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego. Ewentualne potwierdzenie złego stanu po dwóch latach spowoduje wdrożenie działania mającego na celu rozpoznanie jego przyczyn. Pozwoli to na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich skuteczności. W stosunku do przedmiotowej jcwp nie wskazano derogacji.
- PLRW 200017248149 Bobrówka. Status jcwp określa się jako SZCW, a potencjał ekologiczny jako zły. Jcwp jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Ich przedłużenie do 2027 r. wynika z braku możliwości technicznych. W zlewni jcwp nie

zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych.

- PLRW 200023248235 Piwonia od źródeł do dopływu ze stawu Hetman bez dopływu ze stawu Hetman, z jezior Uściwierz, Bikcze i Łukie. Status jcwp określa się jako SZCW. Stan ogólny jest zły. Jcwp jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu wynika z braku możliwości technicznych. Odstępstwa od celów środowiskowych w trybie art. 4.7 RDW są ze względu na budowę zbiornika małej retencji Szczecin i eksploatację węgla kamiennego ze złoża „Ostrów”. W zlewni jcwp występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu, który jednak z uwagi na niezbędny czas do wdrożenia działań, będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.
- PLRW 2000245684 okresowy Dopływ ze zbiornika Mytycze – Dratów. Jcwp jest niemonitorowana, o złym stanie. Niezagrożony cel środowiskowy. Odstępstwa od celów środowiskowych w trybie art. 4.7 RDW wynikają z eksploatacji węgla kamiennego ze złoża „Ostrów”.
- PLRW 200023245689 Dopływ spod Kobyłki bez dopływu ze zbiornika Mytycze – Dratów. Jcwp jest niemonitorowana, o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Przedłużenie terminu osiągnięcia celów wynika z braku możliwości technicznych i dysproporcjonalnych kosztów do roku 2021. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu, brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. W związku z tym w jcwp zaplanowano monitoring badawczy. W przypadku potwierdzenia złego stanu pod dwóch latach wprowadzone zostanie działanie mające rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na zaplanowanie nie-zbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
- PLRW 200026642813 Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopływu z lasu przy Żulinkach. Jest to sztuczna część wód (SCW), o złym potencjale ekologicznym, zagrożona. Przedłużenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych do 2021 r. wynika z braku możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Odstępstwa od celów środowiskowych w trybie art. 4.7 RDW wynikają z eksploatacji podziemnej węgla kamiennego w o9brębie udokumentowanych złóż K-9, K-6-7, K-8 i K-4-5. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu, tryb postępowania będzie identyczny, jak w przypadku jcwp Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopływu z lasu przy Żulinkach.

Ponadto, w granicach gminy znajduje się 12 obiektów jeziornych, z których największe, Łukcze i Rogóźno odznaczają się złym stanem i są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, jakimi są dobry stan chemiczny i dobry stan ekologiczny. Termin osiągnięcia celu przedłużono do roku 2027 ze względu na brak możliwości technicznych. Odstępstwo wynika z konieczności ustanowienia obszaru ochronnego jezior. Ze względów organizacyjno-prawnych, ekonomicznych i społecznych ustanowienie obszarów ochronnych tych jezior będzie możliwe dopiero w kolejnym cyklu wodnym.

Największą presję na zbiorniki wodne wywierać będą: zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna i letniskowa.

Tereny objęte zmianą planu znajdują się w obrębie obszaru jednolitej części wód podziemnych o numerze JCWPd 75 i identyfikatorze UE PLGW200075. Odznaczają się dobrym stanem chemicznym i ilościowym zasobów, a także brakiem zagrożenia niespełnieniem celów środowiskowych.

OCHRONA KLIMATU

W odniesieniu do ochrony klimatu w kontekście narastającej antropopresji na atmosferę, podstawowym dokumentem określającym warunki stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, jest *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA). Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, a do celów szczegółowych należą:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska;
- skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich;
- rozwój transportu w warunkach zmiany klimatu;
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu;
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Z punktu widzenia zakresu, który obejmuje projekt zmiany mpzp istotne cele szczegółowe, a tym samym określone w ich ramach kierunki działań obejmują:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe.

Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie

Przygotowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i zjawisk z nimi związanych jest kwestią o ogromnym znaczeniu społeczno-gospodarczym. Dlatego działania w tym zakresie powinny zmierzać do objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych takich jak Geoportal.

Projekt zmiany planu specjalnie nie utrudnia realizacji jakiegokolwiek z wymienionych celów, ponieważ nie stoi w konflikcie z działaniami, jakie przedmiotowy dokument uznaje za niezbędne dla spełnienia tych celów. W pierwszym rzędzie dotyczy to celu 1. (a w szczególności kierunku działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu), na realizację którego wpływ zmiany planu nie wpływa utrudniająco. Podkreśla się, że nie są wskazywane nowe tereny pod zainwestowanie.

CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU REGIONALNYM

Politykę ochrony środowiska na poziomie regionalnym określa *Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023*. Przeprowadzona diagnoza stanu środowiska wskazała, że priorytetowymi obszarami przyszłej interwencji w ramach Programu Ochrony Środowiska powinny być:

- ochrona powietrza i klimatu - w zakresie ograniczenia niskiej emisji pyłów i poprawy jakości powietrza;
- ochrona przed zagrożeniem hałasem - w zakresie ograniczenia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas drogowy;
- gospodarowanie wodami - w zakresie poprawy jakości oraz ilości wód powierzchniowych i podziemnych;
- gospodarka wodno-ściekowa - w zakresie efektywnych rozwiązań dla gromadzenia i oczyszczania ścieków w zabudowie rozproszonej.

Niemniej praktycznie każdy analizowany obszar, z wyjątkiem pól elektromagnetycznych, będzie wymagał prowadzenia działań o charakterze infrastrukturalnym, a także edukacyjnym.

Celem strategicznym aktualizowanego POŚ jest: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego województwa (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) oraz harmonizacja rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych. Cele środowiskowe Programu zostały zweryfikowane w dziesięciu obszarach przyszłej interwencji, tj.:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza; Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Zagrożenia hałasem; Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego;
- Pola elektromagnetyczne; Cel: Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych;
- Gospodarowanie wodami; Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych województwa oraz zapewnienie skutecznej ochrony przed powodzią i suszą;
- Gospodarka wodno-ściekowa; Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych województwa;
- Zasoby geologiczne; Cel: Optymalizacja wykorzystania zasobów kopalin oraz ograniczenie presji na środowisko w trakcie prowadzenia geologicznych prac poszukiwawczych i rozpoznawczych oraz w trakcie eksploatacji złóż kopalin;
- Gleby; Cel: Ochrona gleb na terenach rolnych i leśnych, ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe oraz zwiększenie skali rekultywacji terenów zdegradowanych;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów; Cel: Ograniczenie ilości odpadów kierowanych do składowania, zapobieganie powstawaniu odpadów, zwiększenie poziomu recyklingu odpadów i przygotowania do ponownego użycia, zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie;
- Zasoby przyrodnicze; Cel: Zachowanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej województwa, a także rozwój trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej

- gospodarki leśnej oraz wdrożenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody;
- Zagrożenia poważnymi awariami; Cel: Ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska.

CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU LOKALNYM

Do zagrożeń środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego nawiązują cele ochrony środowiska i krajobrazu oraz zasady zagospodarowania przestrzennego zawarte w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Dotyczą one:

- prawnej ochrony przyrody,
- Systemu Przyrodniczego Gminy,
- ujęć i zasobów wodnych,
- ochrony gleb,
- ochrony lasów,
- ochrony przed promieniowaniem,
- złóż kruszyw naturalnych.

W świetle zagrożeń hydrosfery pierwszoplanowym celem ochrony środowiska jest rozwój kanalizacji sanitarnej w obrębie wiejskich jednostek osadniczych. Cel ten ma związek z ładem przestrzennym; im bardziej nowa zabudowa będzie się rozwijać w sposób zdyscyplinowany, tzn. z tendencją do koncentracji, tym szybszy i mniej kosztowny będzie rozwój sieci kanalizacyjnych.

VII. SPÓJNOŚĆ PROJEKTU ZMIANY PLANU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

1. SPÓJNOŚĆ PROJEKTU PLANU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA W UNII EUROPEJSKIEJ

Głównymi celami współczesnej polityki ekologicznej w UE są:

- ochrona, zachowanie i podtrzymanie jakości środowiska,
- ochrona zdrowia ludzi,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- podejmowanie działań zmierzających do rozwiązania regionalnych i światowych problemów związanych ze środowiskiem.

Do głównym dokumentów traktatowych politykę tę bliżej określających i których w jakimś zakresie można odnieść ustalenia projektu zmiany planu należą *Strategia Lizbońska* i uzupełniająca ją *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej*, zwana także *Strategią Goeteborską*.

Do projektu zmiany planu można odnieść w pozytywnym sensie jeden z celów strategicznych obu strategii (*Lizbońskiej* i *Goeteborskiej*), jakim jest odpowiedzialne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym glebami i przestrzenią, ponieważ koncentrowanie zabudowy,

poprzez zachowywanie ustalonych funkcji terenu i nie powiększanie terenów zabudowy, sprzyja realizacji tego celu. Tym samym projektowany dokument wpisuje się w cele *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gospodarowania Zasobami Naturalnymi*.

2. SPÓJNOŚĆ PROJEKTU PLANU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA NA POZIOMIE KRAJOWYM

Politykę ochrony środowiska na poziomie krajowym określa przede wszystkim *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP)*. Można uznać, że projekt zmiany planu mieści się w celu średniookresowym priorytetu „Ochrona zasobów naturalnych”, jakim jest zachowanie bogatej różnorodności biologicznej przyrody na różnych poziomach organizacji, wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną. Zabudowa jest wprowadzana na tereny ubogie przyrodniczo.

Poza tym sama procedura tworzenia dokumentu planistycznego, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy (bądź jego zmiana), wpisuje się w realizację dwóch spośród siedmiu kierunków działań systemowych przyjętych w PEP, jakimi są: udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska oraz ekologizacja planowania przestrzennego (w tej konkretnej sytuacji chodzi o wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na wszystkich etapach planowania przestrzennego).

3. SPÓJNOŚĆ PROJEKTU PLANU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA NA POZIOMIE REGIONALNYM

Politykę ochrony środowiska na poziomie regionalnym określa *Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023*. Można ocenić, że projektowane zmiany planu, a w konsekwencji i sam plan miejscowy spójny jest z celami w obszarach:

- ochrony klimatu i jakości powietrza, poprzez umożliwienie modernizacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej, siedliskowej i lotniskowej będącej (niejednokrotnie w złym stanie technicznym), przyczyniając się tym samym do poprawy jakości powietrza, spełniania standardów emisyjnych z instalacji indywidualnych;
- gospodarowania wodami i gospodarki wodno-ściekowej, poprzez ustalenia w zakresie zasad kształtowania systemów inżynierii sanitarnej mające na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych;
- gospodarki zasobami geologicznymi, poprzez ujawnienie udokumentowanych złóż węgla kamiennego, których potencjalna eksploatacja powinna uwzględniać zasady optymalizacji wykorzystania zasobów kopalin oraz ograniczenia presji na środowisko w trakcie;
- ochrony zasobów przyrodniczych i ochrony gleb, dzięki utrzymaniu w dotychczasowym kształcie struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru objętego planem, co sprzyja zachowaniu i wzmocnieniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz ochronie gleb na terenach rolnych i leśnych, ograniczeniu negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe;

- gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, poprzez ustalenia w zakresie zasady gospodarki odpadami stałymi, które odwołując się do regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy przyczyniają się do zwiększenia poziomu recyklingu odpadów i przygotowania do ponownego użycia, zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie;
- ochrony środowiska przed skutkami poważnych awarii przemysłowych poprzez zakaz lokalizacji zakładów, które mogłyby być źródłem takiej awarii.

4. SPÓJNOŚĆ PROJEKTU PLANU Z POLITYKĄ OCHRONY ŚRODOWISKA NA POZIOMIE LOKALNYM

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin, jako dokument polityki przestrzennej, w swych ustaleniach zawiera zapisy określające kierunki działań związane z polityką ochrony środowiska. Po przeanalizowaniu projektowanych zmian planu miejscowego należy stwierdzić, że są one (tak jak i plan miejscowy uwzględniający te zmiany) spójne z ustaleniami Studium w zakresie polityki środowiskowej w zakresie:

- prawnej ochrony przyrody, poprzez uwzględnienie ustanowionych na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody form ochrony przyrody, tj.: PK Pojezierze Łęczyńskie (którego granice skorygowano przedmiotową zmianą planu), obszarów Natura 2000 (wprowadzenie w części tekstowej ustaleń dot. zasad gospodarowania przestrzenią w ich granicach oraz granic tych obszarów w części graficznej), rezerwatu Brzeziczno, użytku ekologicznego jez. Piaseczno;
- Systemu Przyrodniczego Gminy, poprzez utrzymanie w dotychczasowym kształcie struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru, co sprzyja zachowaniu i wzmocnieniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz ochronie gleb na terenach rolnych i leśnych, ograniczeniu negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe
- ujęć i zasobów wodnych poprzez ustalenia w zakresie zasad kształtowania systemów inżynierii sanitarnej mające na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych;
- ochrony gleb i ochrony lasów, poprzez utrzymanie w dotychczasowym kształcie struktury funkcjonalno-przestrzennej sprzyjającej zachowaniu i wzmocnieniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz ochronie gleb na terenach rolnych i leśnych;
- złóż kruszyw naturalnych i kopalin poprzez ujawnienie udokumentowanych złóż węgla kamiennego.

5. SPÓJNOŚĆ PROJEKTU PLANU Z PLANEM ZADAŃ OCHRONNYCH OBSZARU NATURA 2000

Plan zadań ochronnych posiada obszar Natura 2000 Brzeziczno PLH 060076. Analiza ustaleń planu miejscowego wraz z projektowanymi zmianami pozwala stwierdzić, że są one spójne z planem zadań ochronnych tego obszaru. Określone w zmienionym planie przeznaczenie

terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, a także sposób ich zagospodarowania i zabudowy

- nie tworzą warunków do pogłębiania zjawisk i zagrożeń zidentyfikowanych w planie zadań ochronnych, jakimi dla torfowisk przejściowych i trzęsawisk są: obniżenie poziomu wody np. w skutek jej odpływu z obszaru torfowiska i idące za tym przesuszenie torfowiska oraz sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej;
- są spójne i przyczyniają się do osiągnięcia celów działań ochronnych dla przedmiotów ochrony tego obszaru, tj. zachowania 100 % powierzchni siedliska przyrodniczego w aktualnym właściwym stanie ochrony dla torfowiska przejściowego i trzęsawiska oraz dla zalotki większej – zachowania gatunku we właściwym stanie ochrony poprzez zachowanie siedliska gatunku we właściwym stanie ochrony.

VIII. PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU ZMIANY PLANU NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

1. CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO W WYNIKU ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ZGODNIE Z ICH PRZEZNACZENIEM

W wyniku realizacji zagospodarowania terenu dopuszczonego ustaleniami zmienianego planu, na funkcjonowanie i jakość środowiska oddziaływać będą:

- zabudowa techniczna w postaci zabudowy kubaturowej, która może powstać na terenach wyznaczonych w obowiązującym planie w efekcie rozbudowy, przebudowy i remontów istniejących obiektów na terenach zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, letniskowej i usługowej,
- zanieczyszczenia powietrza (pyły i gazy) jako efekt funkcjonowania systemów grzewczych (o ile będą oparte o paliwa stałe),
- ścieki bytowe,
- odpady komunalne,
- hałas.

Jednakże czynniki te, w wyniku wprowadzanych zmian planu należy odczytywać, jako korzystne, albowiem zmierzają one do:

- uporządkowania i usankcjonowania wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru,
- umożliwienia prowadzenia prac remontowych, przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a tym samym także dostosowanie jej do obecnie obowiązujących norm, w tym środowiskowych,
- dostosowania warunków inwestycyjnych do obecnie obowiązujących przepisów prawa i zagospodarowania terenów już zainwestowanych lub przeznaczonych do zagospodarowania zgodnie z określonymi w obowiązującym planie funkcjami.

2. OBSZARY POZOSTAJĄCE W ZASIĘGU ODDZIAŁYWANIA WYNIKAJĄCEGO Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

Rzeczywiste oddziaływanie realizacji ustaleń dokumentu planistycznego (w tym wypadku zmiany planu) na jakość środowiska i jego funkcjonowanie wynika z jednej strony od przeznaczenia terenu, a z drugiej strony - od wrażliwości na antropopresję otoczenia

przyrodniczego tego terenu z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych powiązań ekologicznych w jego sąsiedztwie.

W odniesieniu do terenów objętych zmianą planu oddziaływanie to w aspekcie ekologicznym będzie miało zasięg lokalny. Za zasięg lokalny przyjmuje się spodziewany wpływ skutków realizacji projektowanego dokumentu w obrębie kształtującego się geokompleksu (przestrzennej jednostki przyrodniczej składającej się zarówno z komponentów przyrodniczych, jak i zmian spowodowanych działalnością człowieka, charakteryzującej się uformowaną podstawą geologiczną i określoną sytuacją hydrologiczno-klimatyczną).

3. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Projektowane zmiany planu nie wywołują ryzyka wystąpienia poważnej awarii, to jest zdarzenia w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. W obszarze planu nie występują (ani się ich nie dopuszcza) zakłady spełniające kryteria, o których mówi rozporządzenie Ministra Rozwoju.

4. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY TYMI ELEMENTAMI I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

4.1. DEFINICJE I KRYTERIA ODDZIAŁYWAŃ

Oddziaływania na środowisko prognozuje się głównie pod kątem:

- charakteru oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: pozytywne, negatywne i brak oddziaływań;
- rodzaju oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane;
- czasu oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe;
- częstotliwości oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: stałe i chwilowe;
- zasięgu oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: lokalne i ponadlokalne;
- intensywności oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: słabe, umiarkowane i znaczące;
- trwałości oddziaływań, wyróżniając oddziaływania: odwracalne, częściowo odwracalne i nieodwracalne.

Ponadto, obraz możliwych oddziaływań dopełniają, występujące rzadko:

- w zakresie częstotliwości – oddziaływania incydentalne, będące skutkiem poważnych awarii,
- w zakresie zasięgu – oddziaływania regionalne, ponadregionalne i transgraniczne.

W zależności od rodzaju przeznaczenia terenu, jego zagospodarowanie może generować oddziaływania na środowisko zarówno pozytywne (korzystne), jak i negatywne (niekorzystne). Szczególnie istotne jest przewidywanie tych drugich, ponieważ właśnie one najczęściej powstają w wyniku zmian w zagospodarowaniu (użytkowaniu) terenu i, aby im zapobiegać, bądź je minimalizować, istnieje potrzeba identyfikacji tego rodzaju oddziaływań.

W obowiązującym ustawodawstwie brak jest definicji negatywnych oddziaływań na środowisko. Dla potrzeb niniejszego dokumentu przyjęto, że jakkolwiek prowadzą one do pogorszenia stanu środowiska bądź zmiany charakterystyki jego konstytutywnych cech, to spodziewana skala zmian nie uprawdopodobnia naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska.

Również termin znaczące oddziaływanie na środowisko nie jest zdefiniowany w obowiązujących ustawach. Dążąc do możliwie najbardziej precyzyjnego rozróżnienia obu terminów oparto się o literaturę przedmiotu i praktykę sporządzania prognoz. Zgodnie ze stanowiskami prezentowanymi w publikacjach specjalistycznych, a także z najczęściej stosowanymi w prognozach kryteriami, o znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji dużego prawdopodobieństwa naruszenia standardów jakości środowiska, bądź degradacji (z nieodwracalną włącznie) szczególnie cennych walorów przyrodniczych lub krajobrazu. Znaczące oddziaływania prowadzą również do deregulacji środowiska, przejawiającej się okresowym lub trwałym zakłóceniem procesów naturalnych, np. hydrologicznych (podtopienia, przesuszenia), glebotwórczych (jałowienie gleby), rzeźbotwórczych (aktywizacja erozji), ekologicznych (fragmentacja środowiska) itp.

Gradację negatywnych oddziaływań uzupełniono o dwa kolejne kwantyfikatory:

- oddziaływania słabe (pomijalne),
- oddziaływania umiarkowane.

W analizie oddziaływań znaczenie mają tylko oddziaływania umiarkowane i znaczące, umiarkowane - dlatego, że trwające w dłuższym okresie czasu mogą przeradzać się (w skutkach) w oddziaływania znaczące, a znaczące - dlatego, że nie ograniczane już we wczesnej fazie funkcjonowania nowego zagospodarowania terenu mogą prowadzić do nieodwracalnych negatywnych zmian w środowisku, względnie do zmian odwracalnych, ale bardzo dużym kosztem. Oddziaływania umiarkowane wymagają działań minimalizujących negatywne skutki, a oddziaływania znaczące - działań mitygujących (realnie do poziomu umiarkowanego), bądź rozwiązań alternatywnych.

Spośród rodzajów oddziaływań najwięcej trudności w ich identyfikacji nastroczają oddziaływania skumulowane, rozumiane jako te, które wynikają z łącznego działania skutków realizacji analizowanego przedsięwzięcia (planu, programu, strategii itp.), a także skutków spowodowanych przez inne działania, obecnie występujące, dokonane w przeszłości, bądź przewidywane. Trudności te wynikają głównie z braku danych dotyczących możliwych przyszłych działań (oddziaływań), ale również niewystarczających informacji o zrealizowanych (i będących źródłem oddziaływań) przedsięwzięć.

Prognozowane oddziaływania na receptory, tj. ludzi oraz elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego, przedstawiono zarówno w formie opisowej, jak i za pośrednictwem macierzy. Odrębnej analizie i ocenie (rozdz. IX) poddano spodziewane oddziaływania na przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000, a także inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

4.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWAŃ

Analizę spodziewanych oddziaływań przeprowadzono w odniesieniu do tych receptorów, które mogą być odbiorcami bodźców zarówno o charakterze zakłóceń zewnętrznych, jak i pozytywnych impulsów.

ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Różnorodność biologiczna oznacza zmienność żywych organizmów zamieszkujących wszystkie środowiska oraz zmienność systemów ekologicznych, których częścią są te organizmy, przy czym tak ujęta zmienność obejmuje różnorodność wewnątrzgatunkową, międzygatunkową i różnorodność ekosystemów. O różnorodności biologicznej w gminie Ludwin decydują przede wszystkim siedliska dolinne, torfowiskowe pozadolinne i siedliska leśne. Rozmieszczone pasmowo są zarazem korytarzami ekologicznymi, a więc tymi elementami struktury ekologicznej, które zapewniają migrację gatunków (doliny rzeczne głównie w odniesieniu do ichtiofauny, ornitofauny i herpetofauny, a lasy – głównie w odniesieniu do ssaków parzystokopytnych) i ich wymianę w obrębie fizjocenoz, co warunkuje zróżnicowanie gatunków. Podmokłe doliny są również szczególnie ważnymi korytarzami dla flory.

Projektowane zmiany planu umożliwiające prace modernizacyjno-remontowe i rozbudowę przy zachowaniu zadrzewień i uwzględnieniu rygorów wynikających z położenia terenów planistycznych w granicach obszarowych form ochrony przyrody dotyczą terenów już przekształconych istniejącą zabudową i nie przeznaczają nowych terenów pod zabudowę. W tym kontekście projektowane zmiany nie będą miały wpływu na bioróżnorodność, ponieważ nie powodują zwiększenia stopnia urbanizacji i zagospodarowania obszaru planu bez uwzględnienia wymagań ekologicznych i nie prowadzą do likwidacji powierzchni naturalnej i półnaturalnej przyrody. Pozostawiają tym samym istotne dla utrzymania bioróżnorodności siedliska, będące również korytarzami ekologicznymi, w dotychczasowym użytkowaniu i nie tworzą barier w ich obrębie, które zaburzałyby funkcjonowanie ekosystemów, w tym ich łączność.

Projektowane zmiany planu nie zmieniają przeznaczenia terenów planistycznych, a tym samym nie zmniejszają powierzchni terenów rolnych w strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru objętego planem. Utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym terenów upraw polowych, łąk i pastwisk, a także zawarcie warunku zachowania istniejących zadrzewień zapobiega niekorzystnym efektom sukcesji, powodującym przekształcenia struktury krajobrazu oraz likwidację i fragmentację siedlisk i ekosystemów.

W związku z położeniem obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka lubelska (Chełm-Zamość) projektowane zmiany wprowadzają zakazy i nakazy mające na celu uniemożliwienie realizacji przedsięwzięć negatywnie wpływających na ilość i jakość zasobów wodnych. Realizacja ustaleń planu w tym zakresie pozytywnie będzie wpływać na bioróżnorodność poprzez minimalizowanie procesów eutrofizacji, odwadniania, zakwaszenia gleb powodujących zmiany cech naturalnych siedlisk, biotopów, ekosystemów oraz zmiany walorów przyrodniczych obszaru.

Projekt zmiany planu uwzględniając w ustaleniach i wprowadzając do nich rygory dla zagospodarowania przestrzennego wynikające z faktu położenia terenu w granicach obszarów chronionych przyczynia się do ochrony dziedzictwa naturalnego. W związku z powyższym uprawniony jest wniosek, że projektowane zmiany nie wpłyną niekorzystnie na istniejący stopień bioróżnorodności i nie zostanie on z tego tytułu naruszony.

ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

Zmiany w obrębie poszczególnych elementów środowiska, w jego funkcjonowaniu i jakości mogą w konsekwencji rzutować na zdrowie ludzi. Istotne znaczenie w tym względzie ma

zarówno wielkość emisji zanieczyszczeń do środowiska, jaka może być skutkiem realizacji projektowanego dokumentu planistycznego, jak i relacje przestrzenne terenów o różnych funkcjach, zwłaszcza terenów osadniczych do potencjalnych oraz istniejących ognisk zanieczyszczeń i źródeł uciążliwości. Projektowane zmiany dopuszczające modernizację istniejącej zabudowy przyczynią się do poprawy jakości środowiska w wyniku zastosowania nowoczesnych technologii w trakcie prowadzenia prac modernizacyjno-remontowych, co pozwala wnioskować, że skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń (zanieczyszczenia powietrza, ścieki, odpady stałe, hałas) nie będzie zagrażać zdrowiu ludzi, a może się nawet poprawić. Będzie to efektem tego, że nośniki energii będą mniej uciążliwymi dla środowiska, a z drugiej strony wskutek rozwoju urządzeń sozotechnicznych (kanalizacja sanitarna) i poprawy organizacji sposobu usuwania i neutralizacji odpadów. Wszystko to oznacza, że dopuszczalne normy zanieczyszczeń nie będą przekraczane. Natomiast poziom hałasu, którego źródłem będzie ruch samochodowy, prognozuje się, że nie zwiększy się w stosunku do obecnie odnotowywanych wartości. Podstawą takiej oceny jest fakt, że w obszar planu nie są wprowadzane nowe tereny inwestycyjne ani nowe funkcje, które byłyby potencjalnym źródłem wzmożonego ruchu drogowego.

Biorąc pod uwagę aspekt sąsiedztwa stwierdza się, że adaptowana zabudowa mieszkaniowa, letniskowa, zagrodowa nie będzie narażona na uciążliwe sąsiedztwo, które wynikałoby z realizacji projektowanych zmian planu.

ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Zmiany w obrębie powierzchni ziemi, rozumianej zgodnie z definicją zawartą w *Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, jako ukształtowanie terenu, glebę, ziemię oraz wody gruntowe, będą zachodzić na terenach już zainwestowanych i zagospodarowanych, wyznaczonych ustaleniami obowiązującego planu, ponieważ projektowane zmiany nie przeznaczają nowych terenów pod zainwestowanie, a jedynie dopuszczają remont, rozbudowę i przebudowę. Przy czym rozbudowa i przebudowa dopuszczona jest na terenach położonych w odległości powyżej 100 m od jeziora Piaseczno. Zmiany te polegać będą przede wszystkim na ubytku powierzchni biologicznie czynnej, a także na ewolucji charakteru gleb w otoczeniu zabudowy, w przypadku zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, letniskowej - głównie w kierunku kulturoziemów typu ogrodowego, a w przypadku zabudowy usługowej - najczęściej w kierunku urbanoziemów pod zielenią. Nie dojdzie do większych przekształceń powierzchni topograficznej, ponieważ zmiany planu dotyczą terenów w zdecydowanej większości słabo urzeźbionych. Z tego powodu nie przewiduje się również aktywizacji ruchów masowych ziemi.

O stopniu degradacji pokrywy glebowo-roślinnej decydują: udział zabudowy technicznej w ustanowionych w obowiązującym planie terenach planistycznych (i związany z tym stopień techniczno-przestrzennego rozdrobnienia powierzchni biologicznie czynnej), a także wielkość emisji zanieczyszczeń, tj. ładunku zanieczyszczeń (powietrza, wód) docierających do gleby. Ubytek powierzchni biologicznej może wystąpić, ale o skali nie prowadzącej do nadmiernego techniczno-przestrzennego rozdrobnienia tej powierzchni. Pewne zagrożenie dla wierzchniej warstwy glebowej stanowić będzie komunikacja, głównie na parkingach. Zanieczyszczenie gleb metalami w strefach oddziaływania toksycznych składników spalin na glebę w pasach drogowych będzie się kształtować na poziomie naturalnym lub podwyższonym ale prawdopodobnie w granicach wartości dopuszczalnych.

Ponadto projektowane zmiany wprowadzające zakazy i nakazy dotyczące:

- obowiązku realizacji gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z warunkami określonymi w części dotyczącej zasad kształtowania systemów inżynierii sanitarnej, a także realizacji płyt gnojowych, zbiorników na gnojowicę na terenach zabudowy zagrodowej,

oraz

- zakazów: lokalizacji składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne; wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód podziemnych i powierzchniowych; gromadzenia ścieków bytowych w nieszczelnych szambach i dołach chłonnych; rolniczego wykorzystywania ścieków będą miały pozytywny wpływ na jakość wód gruntowych.

ODDZIAŁYWANIA NA WARUNKI HYDROSANITARNE

Zmiany zapisów planu nie dają podstaw do prognozowania istotnego negatywnego oddziaływania projektu dokumentu na wody podziemne. Należy podkreślić, że nie bez znaczenia dla warunków samooczyszczania się wód w strefie aeracji będzie przyrost powierzchni pod zabudową techniczną (pod budynkami). W związku z położeniem obszaru planu w granicach GZWP nr 407 projektowane zmiany wprowadzają zakazy i nakazy mające na celu uniemożliwienie realizacji przedsięwzięć negatywnie wpływających na ilość i jakość zasobów wodnych, a realizację ustaleń planu w tym zakresie należy ocenić pozytywnie.

Z racji tego, że nie są wyznaczane nowe tereny pod zabudowę, a jej rozwój możliwy jest w granicach dotychczas wyznaczonych terenów przewidzianych pod zainwestowanie kubaturowe, może to spowodować znikome obniżenie zdolności retencyjnych gruntu, na którą składa się potencjalna możliwość zretencjonowania wody przez ośrodek skalny. Zjawisko to może być wyraźnie odczuwalne tylko ze względu na duży ubytek powierzchni biologicznie czynnej. Sytuacja ulegnie radykalnej zmianie po uruchomieniu eksploatacji złoża węgla kamiennego „Ostrów”, ale to przedsięwzięcie nie jest przedmiotem zmiany planu – projektowane zmiany wprowadzają jedynie granice udokumentowanych złóż węgla. Ponadto, adaptowana i potencjalna zabudowa usytuowana jest na terenach z wystarczająco głęboko występującym pierwszym poziomem wodonośnym. Realizacja projektu zmiany planu nie pociągnie za sobą ilościowych zmian w zasobach wód podziemnych. Woda na cele socjalno-bytowe będzie pobierana z istniejących bądź projektowanych sieci wodociągowych. Brak przesłanek do prognozy, że w wyniku realizacji projektowanych zmian planu zostanie zakłócone funkcjonowanie istniejących ujęć wód podziemnych.

Zagospodarowanie terenów objętych zmianą planu, nie wpłynie znacząco na warunki spływu wód powierzchniowych. Mimo, że tereny objęte planem zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie śródlądowych wód powierzchniowych, to wyznaczone tereny zabudowy oraz pasma wolne od zabudowy gwarantują swobodny spływ wód. Ponadto, w przypadku adaptowanej zabudowy w strefie 100 m od jez. Piaseczno dopuszczono jedynie jej remont, wykluczając przebudowę i rozbudowę, co gwarantuje nie zwiększanie powierzchni terenów zajętych pod budynki, zapewniając tym samym niezmienną, w tym kontekście, warunków spływu wód. Zmiany zapisów planu nie oddziałują bezpośrednio w sposób istotny na wody powierzchniowe.

ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Przyjęte kierunki rozwoju gospodarki cieplnej (gazyfikacja gminy, stosowanie paliw niskoemisyjnych) ułatwiają utrzymywanie jakości powietrza na wymaganym prawem

poziomie. W obszarze terenów inwestycyjnych i w ich otoczeniu mogą wystąpić nieznaczne ilościowe i jakościowe zmiany w składzie naturalnym powietrza. Głównie będzie to skutek emisji zanieczyszczeń rozproszonej z indywidualnych źródeł o ile będą oparte o paliwa stałe. W warunkach bardzo dobrego przewietrzania terenu (w pobliżu brak naturalnych i sztucznych przeszkód terenowych) pogorszenie jakości powietrza będzie miało charakter chwilowy. Ponadto, wprowadzenie zmian umożliwiających adaptację istniejącej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, letniskowej i usługowej z możliwością jej remontu, przebudowy i rozbudowy stosownie do zamierzeń inwestycyjnych właścicieli i przy wykorzystaniu najnowszych technologii stosowanych w budownictwie spowoduje, iż zmiany te pozytywnie i długoterminowo wpłyną na jakość powietrza wskutek ograniczenia niskiej emisji.

ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Mało znaczące zmiany zaistnieją w obrębie klimatu lokalnego, tzn. topoklimatu, odnoszonego do form rzeźby terenu, a w obrębie których mają zaistnieć zmiany w zagospodarowaniu terenu. Nie zostanie bowiem w istotny sposób naruszona rzeźba terenu (a tylko jej radykalne przekształcenie może wpłynąć na charakterystykę elementów klimatu). Zachowanie dotychczasowej struktury funkcjonalno-przestrzennej określonej w obowiązującym planie miejscowym i niepowiększanie terenów przeznaczonych pod zabudowę, a także założenie realizacji zielonych parkingów nie spowodują znaczącego przyrostu powierzchni pod zabudowę techniczną, a tym samym nie spowoduje to wzrostu temperatury radiacyjnej podłoża. Zaś dopuszczalna dość niska zabudowa nie zmodyfikuje w sposób znaczący cyrkulacji powietrza. Zmiany wprowadzane projektowanymi zmianami nie doprowadzą do odczuwalnych przez człowieka zmian klimatu lokalnego.

ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY

Ponieważ zmiana planu nie przekształca terenów zainwestowania wyłączonych spod zabudowy – terenów rolnych, leśnych, proponowanych do zadrzewień, łąk – na tereny inwestycyjne, przekształcenia zbiorowisk roślinnych w wyniku dopuszczonych remontów, rozbudowy i przebudowy przy zachowaniu istniejących zadrzewień będą znikome jeśli chodzi o walory przyrodnicze gminy. W obrębie fitocenoz należy się spodziewać ekspansji gatunków ruderalnych, a na terenach zieleni izolacyjnej i osłonowej mogą pojawić się ozdobne gatunki roślin.

ODDZIAŁYWANIA NA ZWIERZĘTA

Wprowadzane projektowane zmiany, które sankcjonują obecną strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru planu, a tym samym zachowują naturalne siedliska oraz niewprowadzanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na kierunkach powiązań przyrodniczych zachowując dotychczasowe trasy migracyjne zwierzyny. Uwzględniony w projekcie zmiany planu warunek zachowania istniejących zadrzewień w przypadku realizacji remontów, przebudowy i rozbudowy korzystnie wpłynie na warunki bytowe oraz migracji fauny polnej, szczególnie drobnej zwierzyny. Należy ocenić, że projektowane zmiany nie pociągną za sobą istotnych zmian w świecie zwierząt, zarówno w strukturze gatunkowej, jak i wielkości populacji.

ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zasobem wyczerpywalnym i nieodnawialnym (w krótkim okresie czasu) jest otwarta i harmonijnie użytkowana przestrzeń krajobrazowa. Przewidywane zmiany w krajobrazie należy rozpatrywać w aspektach:

- relacji projektowanych zmian w kontekście terenów już zainwestowanych i terenów otwartych, co sprowadza się do oceny tendencji w rozwoju przestrzennym zabudowy, który prowadzi do jej koncentracji i usankcjonowania wykształconej struktury terenów zabudowy z korzyścią dla otwartości krajobrazu,
- skali projektowanego zainwestowania (dopuszczającego prace remontowo-modernizacyjne i rozbudowę w granicach terenów obecnie zainwestowanych) w kontekście oceny stopnia harmonizacji z otoczeniem nowych artefaktów w krajobrazie, w przypadku którego należy stwierdzić, że nowa zabudowa, jeśli będzie powstawać, to w bezpośrednim sąsiedztwie już istniejącej lub będzie zastępować obiekty będące w niezadawalającym stanie technicznym, co należy ocenić jako niewielki wpływ na złamanie harmonii krajobrazu.

Projektowane zmiany planu nie obciążają w znaczny sposób krajobrazu, ponieważ nie wprowadzają nowych terenów inwestycyjnych. Zdecydowana większość terenów planistycznych z zabudową letniskową, zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną tworzą ukształtowany układ osadniczych, w związku z czym brak jest niebezpieczeństwa przestrzennego defragmentacji terenów otwartych.

ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

W przypadku zasobów niewyczerpywalnych, ale zmienialnych (woda, powietrze), projektowane zmiany dokumentu zapewniają ich odnawialność. Jest to szczególnie ważne w przypadku takiego strategicznego zasobu jak woda. Eksploatacja zasobów wodnych odbywać się będzie głównie z wykorzystaniem istniejących ujęć. Zmiana planu utrzymuje warunki korzystania z wód podziemnych GZWP nr 407, z których najważniejszym są ograniczenia bilansowe polegające na utrzymaniu sumarycznego poboru na poziomie nie wyższym niż ustalone zasoby dyspozycyjne danego obszaru.

W przypadku zasobów wyczerpywalnych, ale dość łatwo odnawialnych (zasoby przyrody ożywionej), zmiana planu chroni cenne siedliska przyrodnicze przed ingerencją techniczną, uwzględniając ochronę prawną i planistyczną ich walorów poprzez nałożenie obowiązku uwzględnienia, w odniesieniu do poszczególnych terenów planistycznych, ustaleń ogólnych planu odnoszących się zakazów, nakazów i ograniczeń wynikających z położenia obszaru planu w granicach ustanowionych form ochrony przyrody – Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”, obszary Natura 2000 Brzeziczno i Polesie, użytku ekologicznego, rezerwatu przyrody jeziora Brzeziczno.

W odniesieniu do zasobu wyczerpywalnego, ale trudno odnawialnego, jakim są gleby, zmiana planu w sposób możliwie maksymalny chroni je przed przeznaczeniem na cele nierolnicze nie powiększając terenów zabudowy.

W odniesieniu do zasobów wyczerpywanych i nieodnawialnych, jakim jest węgiel kamienny, którego występowanie w obszarze planu udokumentowano w dwóch złożach, tj. złożu Ostrów i złożu Orzechów, zmiana planu ujawnia te złoża, a istniejące i potencjalne zagospodarowanie nie spowoduje utrudnień w eksploatacji złóż węgla kamiennego.

Zasobem wyczerpywalnym i (w krótkim okresie czasu) nieodnawialnym jest otwarta i harmonijnie użytkowana przestrzeń krajobrazowa. W tym wypadku zmiana planu w ograniczonym stopniu obciąża krajobraz dopuszczając jedynie rozbudowę, przebudowę i remont istniejącej zabudowy.

Zmiana planu nie narusza zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju reguł w gospodarowaniu zasobami przyrody.

ODDZIAŁYWANIA NA DOBRA MATERIALNE I DOBRA KULTURY

Zmiany w projektowanym dokumencie nie prowadzą do konfliktów społecznych na tle własności gruntów. Projektowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na dobra materialne. Dopuszczenie możliwości prowadzenia remontów, przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, usługowej i letniskowej skutkować będą podniesieniem jakości zabudowy oraz zwiększeniem wartości nieruchomości.

Nienaruszone zostaną również dobra kultury. Na terenach planistycznych nie występują obszary i obiekty objęte formami ochrony konserwatorskiej określonymi w *ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, ani dobra kultury współczesnej.

4.3. KWANTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ

Ponieważ nie jest możliwa kwantyfikacja ujmująca analizowane zjawiska (tj. oddziaływania) w sposób ilościowy, tzw. prognozę skwantyfikowaną sporządzono z użyciem przywołanych w pkt 4.1 tego rozdziału kwantyfikatorów uściślających opisowo, w miarę możliwości, oddziaływania scharakteryzowane w pkt 4.2.

W odniesieniu do terenów planistycznych, na których dopuszcza się remont, przebudowę i rozbudowę, co potencjalnie może prowadzić do zwiększenia intensywności zabudowy, prognozuje się (tab. 1):

- brak oddziaływań na:
 - o różnorodność biologiczną, ponieważ projektowane zmiany nie prowadzą do likwidacji powierzchni naturalnej i półnaturalnej przyrody, sankcjonując ukształtowaną strukturę funkcjonalno-przestrzenną,
 - o wody powierzchniowe, ponieważ nie zakłócają powierzchniowego spływu wód;
 - o klimat, ponieważ skala zabudowy technicznej w żadnym wypadku nie uprawdopodobnia modyfikacji któregośkolwiek z elementów meteorologicznych bądź procesów fizycznych zachodzących w atmosferze;
 - o dobra kultury, ponieważ na przedmiotowych terenach brak zabytków;
 - o florę i faunę, ponieważ projektowane zmiany sankcjonują obecną strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru planu, a tym samym zachowują naturalne siedliska oraz niewprowadzają nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na kierunkach powiązań przyrodniczych zachowując dotychczasowe trasy migracyjne zwierzyny,
- negatywne oddziaływania na:
 - o powierzchnię ziemi, ponieważ przewidywane są ubytki powierzchni biologicznie czynnej oraz zanieczyszczenie gleb, którego źródłem może być ruch kołowy, zwłaszcza w okolicach parkingów;
 - o wody podziemne, które okresowo mogą być zanieczyszczane ściekami deszczowymi;
 - o zasoby naturalne, ponieważ mogą zostać zniszczone gleby, a przestrzeń krajobrazowa może ulec niewielkiemu uszczupleniu;
 - o krajobraz, ponieważ mogą się w nim pojawić nowe artefakty – obiekty budowlane.

- pozytywne oddziaływania na:
 - o ludzi, ponieważ projektowane zmiany przyczynią się do poprawy jakości środowiska w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń (zanieczyszczenia powietrza, ścieki, hałas);
 - o powietrze, ponieważ procesy modernizacyjno-remontowe pozytywnie wpłyną na ilość emitowanych do powietrza zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych;
 - o dobra materialne, ponieważ wzrośnie wartość rynkowa nieruchomości.

Negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi mają charakter nieodwracalny, natomiast na wody podziemne, zasoby naturalne i krajobraz – częściowo odwracalny.

Tabela 1. Przewidywane oddziaływania na środowisko (w tym znaczące) projektowanych zmian

Oddziały- wania Receptory	Rodzaj				Czas			Trwałość		Przestrzeń	
	Bez- pośre- dnie	Poś- red- nie	Wtór- ne	Sku- mulo- wane	Krótko termi- nowe	Śred- nioter- mino- we	Długo termi- nowe	Stałe	Chwi- lowe	Lokal- ne	Po- nadlo- kalne
Różnorod- ność biologiczna	0										
Ludzie				+		+		+			pl
Powierz- chnia ziemi	-/u						-/u	-/u		I	
Wody podziemne	-/s					-/s			-/s	I	
Wody powierzchni- owe	0										
Powietrze	+					+		+			pl
Klimat	0										
Rośliny	0										
Zwierzęta	0										
Krajobraz		-/s					-/s	-/s		I	
Zasoby naturalne				-/s			-/s	-/s		I	
Dobra materialne				+			+	+		I	
Zabytki	0										

Objaśnienia:

- negatywne oddziaływanie
+ pozytywne oddziaływanie
/s słabe
/u umiarkowane

0 obojętne/brak oddziaływań
I lokalne oddziaływanie
pl ponadlokalne oddziaływanie

IX. OCENA PROJEKTU ZMIANY PLANU W ASPEKcie JEGO WPŁYWU NA OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY NATURA 2000

Pomimo, że ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko określa obowiązek analizy oddziaływań na obszary Natura 2000 dokumentów związanych z planowaniem przestrzennym, to literatura przedmiotu wprowadzająca w tę problematykę w większości odnosi się do tzw. przedsięwzięć, rozumianych, zgodnie z Dyrektywą Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r., jako wykonanie prac budowlanych lub innych instalacji lub systemów oraz inne ingerencje w otoczenie naturalne i krajobraz, włącznie z wydobywaniem surowców mineralnych. Nie należą do nich dokumenty planistyczne, a jedynym rodzajem przedsięwzięcia (spośród tych wszystkich, które należy oceniać w kontekście ewentualnego wpływu na obszary Natura 2000), którego realizację poprzedza decyzja nadawana na tej samej, co miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, podstawie prawnej, tj. ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Tym niemniej, aparatura pojęciowa jest ta sama, a różnice w prognozach, przejawiające się odmiennym obligatoryjnym zakresem analizy oddziaływań, wynikają w znacznej mierze ze stopnia szczegółowości podlegających prognozie dokumentów: dużego – w przypadku decyzji WZ (innych przedsięwzięć), średniego – w przypadku mpzp i małego – w przypadku suikzp.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, pojęcie znaczącego negatywnego oddziaływania jest zdefiniowane w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z tą definicją, przez znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

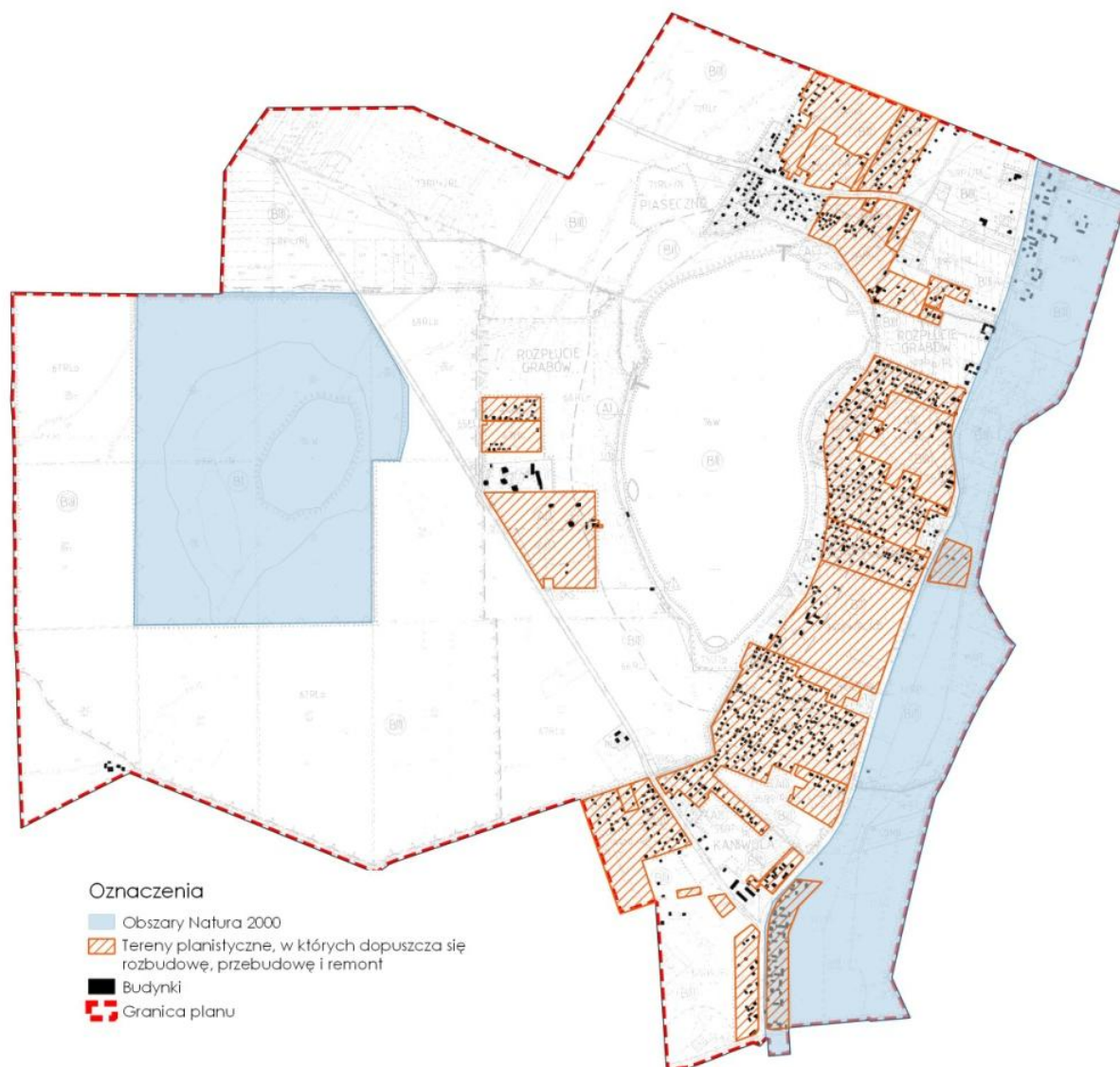
- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Spośród projektowanego zakresu zmian planu, istotne znaczenie w kontekście oddziaływania na obszary Natura 2000 mają zmiany dopuszczające rozbudowę, przebudowę i remont zabudowy. Spośród obszarów, których taki zakres zmiany dotyczy, dwa tereny planistyczne oznaczone jako 30 ML/RL i 49 MR położone są na obrzeżach obszaru Natura 2000 OSO Polesie PLB060019 (ryc. 6), który w zdecydowanej większości położony jest poza granicami zmienianego planu. Są to tereny zainwestowane z istniejącą zabudową letniskową i zagrodową położone w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie zagospodarowanych obszarów zurbanizowanych. Natomiast drugi z obszarów Natura 2000 położonych w granicach zmienianego planu SOO Brzeziczno PLH060076 nie jest objęty tego typu zmianami.

Mając na względzie powyższe, a także charakter i zakres projektowanych zmian oraz biorąc pod uwagę relacje przestrzenne terenów planistycznych, dla których projektowana zmiana

zakłada adaptację istniejącego zagospodarowania z dopuszczeniem rozbudowy, przebudowy i remontu do chronionych siedlisk i gatunków w obszarach Natura 2000 nie przewiduje się znaczących oddziaływań na te chronione obszary.

Rycina 6. Położenie terenów planistycznych, dla których dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i remont adaptowanego zagospodarowania na tle obszarów Natura 2000

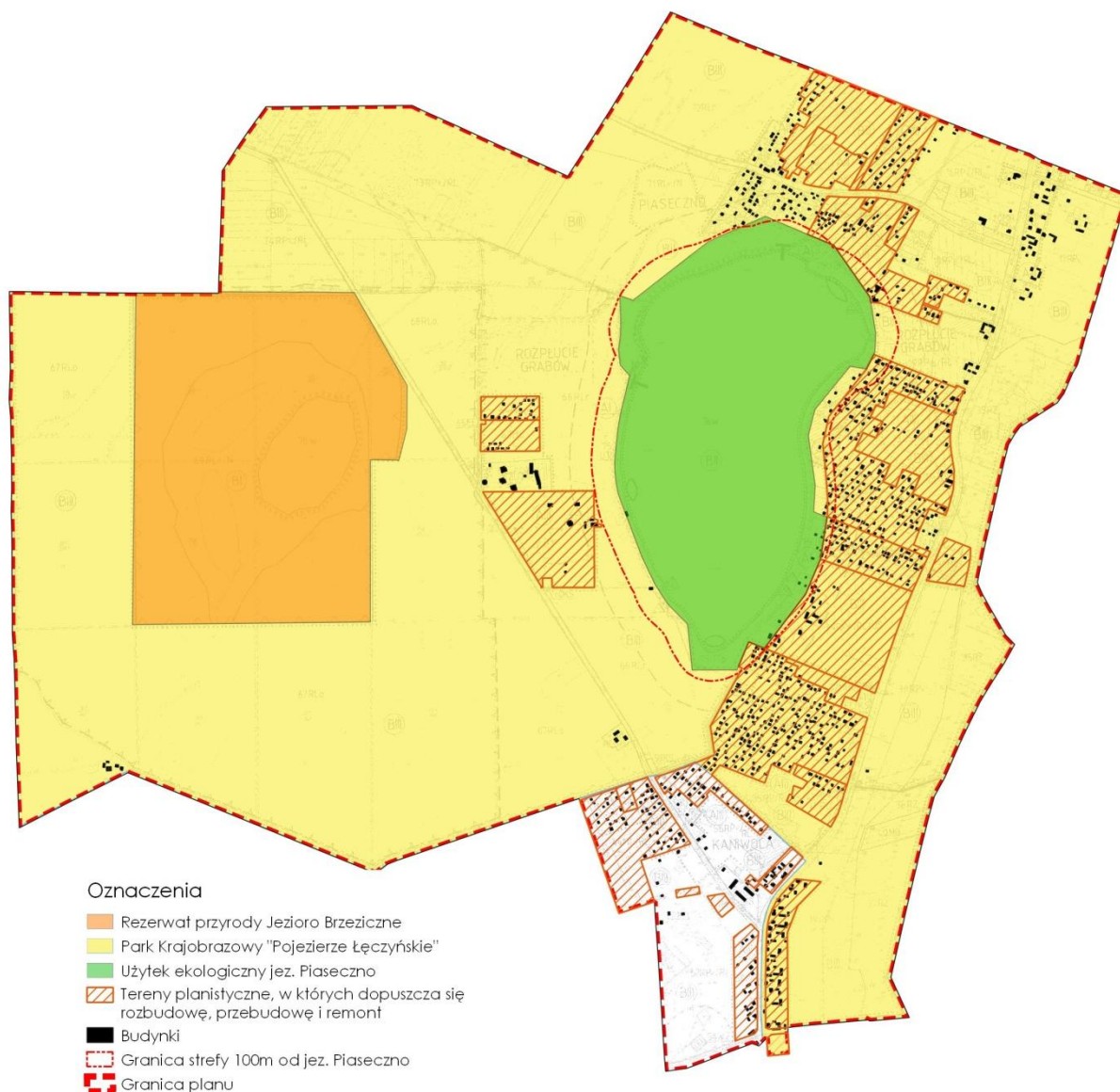
Konstatując, charakter i skala oddziaływań, mających znaczenie dla integralności obszarów Natura 2000 (tzn. dla właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, ich naturalnej odporności i zdolności do regeneracji, a także dla zachowania tych struktur i procesów, które decydują o trwałości i prawidłowym funkcjonowaniu siedlisk i gatunków), pozwala na prognozowanie, że cele ochrony obszarów Natura 2000 nie będą zagrożone.

2. OCENA PROJEKTU ZMIANY PLANU W ASPEKCIE JEGO WPŁYWU NA INNE OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

W obszarze zmienianego planu aspekt wpływu projektowanych zmian na obszary objęte ochroną prawną dotyczy relacji: projektowane zmiany (zwłaszcza zmiany dopuszczające

rozbudowę, przebudowę i remont zabudowy) – Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”, Rezerwat Jezioro Brzeziczno i użytek ekologiczny jez. Piaseczno (ryc. 7).

Rycina 7. terenów planistycznych, dla których dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i remont adaptowanego zagospodarowania na tle obszarów chronionych

W kontekście wpływu ustaleń zmieniającego planu na obszary w granicach Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie” projektowane zmiany zakładają w ustaleniach dotyczących poszczególnych terenów planistycznych położonych w granicach Parku wprowadzono obowiązek uwzględniania zakazów i zasad zagospodarowania wynikających z Rozporządzenia Wojewody Lubelskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”. W odniesieniu do zakresu zmian dopuszczających remonty, rozbudowę i przebudowę istniejącej zabudowy z zachowaniem istniejących zadrzewień, wprowadzone zostały one na terenach zainwestowanych na zasadzie adaptacji istniejącego zagospodarowania, obejmujących tereny zabudowy letniskowej, tereny usług, w tym zorganizowanej działalności obsługi ruchu turystycznego w ośrodkach wypoczynkowych, usług o różnych formach użytkowych jak handel, gastronomia, rzemiosło nieuciążliwe oraz tereny urządzeń i budowli turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, tereny zabudowy

zagrodowej (ryc. 7). Charakteryzują się one intensywnym zagospodarowaniem poza nielicznymi przypadkami, w których ustalenia planu miejscowego (zarówno obowiązującego, jak i projektowane zmiany) ograniczają rozwój zabudowy do terenów ściśle określonych. Ponadto w obszarze 100 m od linii brzegowej jez. Piaseczno dopuszczono jedynie remont istniejącej zabudowy, wykluczając w tym obszarze rozbudowę i przebudowę istniejących obiektów. Oddziaływania na Park nie będą jednak znaczące, ponieważ potencjalne zmiany w zagospodarowaniu będą się odbywały w granicach terenów planistycznych już zabudowanych (które są równoprawnym, co pozostałe, elementem struktury użytkowania ziemi w Parku) i przeznaczonych do zainwestowania oraz usankcjonowanych obowiązującym planem, a tym samym nie będą naruszać cennych i decydujących o tożsamości przyrodniczej Parku elementów struktury ekologicznej, a zwłaszcza ekosystemów jeziornych i torfowiskowych, które są głównym celem ochrony Parku.

W odniesieniu do rezerwatu Jezioro Brzeziczno i użytku ekologicznego jez. Piaseczno, niekorzystny wpływ na te obszary mogłyby mieć projektowane zmiany dopuszczające rozbudowę, przebudowę i remont jednakże w granicach tych obu obszarów chronionych nie dopuszcza się takiej możliwości. W związku z czym projektowane zmiany nie będą oddziaływać w niekorzystnym stopniu na te obszary.

3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji dużego prawdopodobieństwa naruszenia standardów jakości środowiska, bądź degradacji (z nieodwracalną włącznie) szczególnie cennych walorów przyrodniczych lub krajobrazu. Znaczące oddziaływania prowadzą również do deregulacji środowiska, przejawiającej się okresowym lub trwałym zakłóceniem procesów naturalnych, np. hydrologicznych (podtopienia, przesuszenia), glebotwórczych (jałowienie gleby), rzeźbotwórczych (aktywizacja erozji), ekologicznych (fragmentacja środowiska) itp.

Istniejące zagospodarowanie terenów objętych zmienianym planem nie wywołuje znaczących oddziaływań. Nie wywołają ich również projektowane zmiany planu. W związku z tym stan środowiska na tych terenach i w ich sąsiedztwie w wyniku realizacji projektowanych zmian nie ulegnie istotnemu pogorszeniu.

X. OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU W ASPEKCIE ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Ustalenia projektu zmiany planu w zakresie ochrony środowiska są zgodne z przepisami prawa, to jest:

- w zakresie ochrony wód – z ustawą Prawo ochrony środowiska i ustawą Prawo wodne, a także Rozporządzeniem MŚ z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, ponieważ umożliwiają utrzymanie jakości wód co najmniej na minimalnym poziomie wymaganym przepisami, odwołując się do przepisów odrębnych;

- w zakresie ochrony powietrza – z *ustawą Prawo ochrony środowiska*, ponieważ możliwość procesu remontów i modernizacji zabudowy stwarzają szansę na utrzymanie jakości powietrza na lepszym poziomie,
- w zakresie ochrony przed hałasem – z *Rozporządzeniem MŚ z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, ponieważ wprowadzają nie wprowadzają nowych funkcji mogących generować sytuacje konfliktowe w tym kontekście;
- w zakresie ochrony środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji – z *ustawą Prawo ochrony środowiska*, ponieważ nie wprowadzają lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (których kryteria ustala *Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej*), a także nakaz zachowania standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony złóż kopalin – z *ustawą Prawo geologiczne i górnicze*, poprzez ujawnienie udokumentowanych złóż węgla kamiennego Ostrów i Orzechów, którego obowiązek wynika z art. 95 nakazującego ujawnienie w planie miejscowym udokumentowanych złóż kopalin w celu ich ochrony;
- w zakresie ochrony przed odpadami – z *ustawą o odpadach*, ponieważ określają – zgodnie z tą ustawą – zasady bezpiecznego gospodarowania odpadami,
- w zakresie ochrony krajobrazu – *Zarządzeniem Nr 7 Wojewody Lubelskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”*, ponieważ uwzględniają przepisy obowiązujące na terenie Parku.

Projekt zmiany mpzp nie jest również sprzeczny z przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony przyrody, ponieważ nie wprowadza zagospodarowania objętego zakazem lokalizowania na obszarach chronionych na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

XI. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Oddziaływanie na środowisko związane z realizacją projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin, położonych w odległości około 40 km od granicy Polski z Ukrainą, nie będzie posiadać charakteru transgranicznego. Nie ma więc potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

XII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

W ocenianym projekcie zmiany planu nie stwierdzono występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, a także na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000, w związku z czym mając na uwadze charakter i rodzaj wprowadzanych w obowiązującym planie zmian nie istnieje potrzeba przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych.

XIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY PLANU

Zgodnie z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego i wód podziemnych,
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji,
- wdrożenie na znacznie większą skalę procesu realizacji infrastruktury kanalizacyjnej, tak aby objęta ona swym zasięgiem wszystkie tereny zabudowane w granicach planu.

Zapobieganiu negatywnym oddziaływaniom na stan sanitarny środowiska i obszary Natura 2000 służyć będzie infrastruktura sozotechniczna, w którą – na zasadach kontynuacji określonych w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (*Kierunki polityki przestrzennej*), tereny zabudowy technicznej, obligatoryjnie wyposażają ustalenia projektów planów.

Jednak podstawowym działaniem mającym na celu zapobieganie negatywnym oddziaływaniom jest zauważalna w projektach dokumentów, polityka lokalizacyjna, która nie prowadzi do istotnych kolizji ekologiczno-przestrzennych.

Zgodnie z art. 75 ust. 3 ustawy, kompensacja przyrodnicza jest głównym narzędziem działań, których celem jest naprawianie wyrządzonych szkód w środowisku, i które podejmuje się wtedy gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. Projektowana zmiana mpzp nie spowoduje szkód w środowisku rozumianych (zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie) jako negatywną, mierzalną zmianę stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska:

- w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych, mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony tych gatunków lub siedlisk przyrodniczych,
- w wodach, mającą znaczący negatywny wpływ na stan ekologiczny, chemiczny lub ilościowy wód,

- w powierzchni ziemi, przez co rozumie się zanieczyszczenie gleby lub ziemi, w tym w szczególności zanieczyszczenie mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Realizacja planu nie będzie prowadzić do naruszenia szczególnie aktywnych ekologicznie terenów, w związku z czym nie ma potrzeby kompensacji przyrodniczej.

XIV. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Adekwatną do charakteru projektowanych zmian dokumentu metodą analizy realizacji jego postanowień byłby monitoring urbanistyczny. Jak dotąd brak jest regulacji prawnych z nim związanych, istnieją jednak propozycje dotyczące jego zakresu, które, nie czekając na sankcję prawną, mogą być zastosowane w postaci tzw. raportu gminnego.

Raport ten mógłby zawierać:

- syntezę uwarunkowań polityki przestrzennej gminy,
- rejestr ewentualnych niezgodności i niespójności dotyczących:
 - o zgodności ustaleń:
 - studium gminy z wiążącymi ustaleniami planu województwa,
 - planów miejscowych z ustaleniami studium gminy,
 - o spójności ustaleń:
 - studium gminy ze strategią rozwoju gminy,
 - planów miejscowych z niewiązącymi ustaleniami studium gminy,
- wynik analiz rejestru zarządzeń wojewody o przeznaczeniu terenów pod inwestycję konieczną i zatwierdzeniu dokumentacji planistycznej oraz decyzji lokalizacji inwestycji liniowych niezgodnych z wiążącymi ustaleniami studium gminnego,
- analizy wniosków w sprawie sporządzenia i zmiany studium gminy i planu miejscowego,
- wytyczne do polityki przestrzennej gminy.

Do czasu rozwiązań prawnych, które ujednolicią sposób prowadzenia monitoringu urbanistycznego, realizacja ustaleń zmiany dokumentu planistycznego powinna być monitorowana przez Radę Gminy.

Odrębną kwestią jest monitoring stanu środowiska. W odniesieniu do regionu jest on prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, a jego wyniki są corocznie publikowane w formie raportu o stanie środowiska.

XV. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Obowiązujący *Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno w Gminie Ludwin* został sporządzony i uchwalony na podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, tj. art. 8 ust. 1, art. 26 i art. 28 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 89 poz. 415). Został przyjęty Uchwałą NR XIX/108/96 Rady Gminy w Ludwinie z dnia 3 czerwca 1996 r. i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 1996 r. Nr 11/96 poz. 91.

Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Jeziora Piaseczno w Gminie Ludwin zainicjowana została wnioskami właścicieli nieruchomości położonych w granicach obowiązującego planu, gdyż nie odpowiada w pełni jej aspiracjom rozwojowym i wyzwaniom rozwoju zrównoważonego. Celem sporządzenia zmiany planu, jest

zaktualizowanie części tekstowej ustaleń ogólnych i ustaleń dla terenów o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania stosownie do treści złożonych wniosków zgodnie z przyjętymi założeniami zmiany planu, istniejącą strukturą funkcjonalno-przestrzenną obszaru planu oraz faktycznym stanem zagospodarowania obszaru w granicach planu.

W części graficznej planu przedmiotowa zmiana wprowadza:

- granice ustanowionych obszarów Natura 2000, tj.: SOO Brzeziczno PLH060076 i OSO Polesie PLB060019,
- granice udokumentowanych złóż węgla kamiennego, tj.: złoża Orzechów (WK 406) i złoża Ostrów (WK 412),
- korektę granicy Parku Krajobrazowego Pojezierze Łęczyńskie,
- korektę granicy użytku ekologicznego jeziora Piaseczno.

Zakres zmian planu nie wprowadza żadnych korekt w części graficznej obowiązującego planu w zakresie nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie i nie zmienia funkcji terenów dotychczas przeznaczonych pod określony rodzaj i formę zagospodarowania.

W części tekstowej zakres zmian obejmuje aktualizację i korektę ustaleń ogólnych oraz ustaleń szczegółowych dla terenów o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania wynikające z:

- zmian przepisów dotyczących m.in.:
 - ustroju samorządu terytorialnego – wykonanie uchwały Nr XIX/108/96 Rady Gminy w Ludwinie z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jeziora Piaseczno zostało powierzone Zarządowi Gminy, który w obecnym ustroju samorządowym nie funkcjonuje,
 - kompetencji w zakresie ustanawiania form ochrony przyrody, w tym Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie” – w przypadku realizacji inwestycji, obowiązujący plan uwzględnia nieaktualny wymóg uzgodnienia projektu architektoniczno-budowlanego z Zarządem Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych i Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie,
 - systemu komunikacyjnego, w tym sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych – obowiązujący plan uwzględnia nieaktualną kategoryzację dróg publicznych, które od momentu uchwalenia planu zmieniły kategorię z wojewódzkich na powiatowe, systemu planowania przestrzennego – zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w obecnym systemie nie funkcjonują plany szczegółowe, do ustaleń których obowiązujący plan się odwołuje w przypadku regulacji wewnętrznej struktury przestrzennej wyznaczonych terenów zabudowy rekreacyjnej,
 - zasad gospodarowania odpadami,
- wniosków właścicieli nieruchomości położonych w granicach obowiązującego planu – umożliwienie prowadzenia prac remontowych, przebudowy i rozbudowy przy zachowaniu istniejących zadrzewień istniejącej zabudowy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a tym samym także dostosowanie jej do obecnie obowiązujących norm, w tym środowiskowych,

- dostosowania warunków inwestycyjnych do obecnie obowiązujących przepisów prawa i zagospodarowania terenów już zainwestowanych lub przeznaczonych do zagospodarowania zgodnie z funkcjami określonymi w obowiązującym planie,
- potrzeby ujednolicenia oznaczenia terenów planistycznych wyznaczonych na rysunku planu z ich oznaczeniami w treści uchwały w sprawie zmiany planu (korekta techniczna), mająca na celu uspoźnienie ustaleń tekstu i rysunku planu.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000 w treści planu wprowadzany jest zakaz, odnoszący się do terenów w granicach tych obszarów, podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony tych obszarów, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na położenie obszaru planu w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 Niecka lubelska (Chełm-Zamość), w treści planu wprowadzane są zakazy i nakazy obejmujące:

- obowiązek realizacji gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z warunkami określonymi w części dotyczącej zasad kształtowania systemów inżynierii sanitarnej,
- obowiązek realizacji płyt gnojowych, zbiorników na gnojowicę na terenach zabudowy zagrodowej,
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć negatywnie wpływających na ilość i jakość zasobów wodnych, zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód podziemnych i powierzchniowych;
- zakaz gromadzenia ścieków bytowych w nieszczelnych szambach i dołach chłonnych;
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków.

W części tekstowej ujawniane są również udokumentowane złoża węgla kamiennego Orzechów (WK 406) i Ostrów (WK 412), których granice ujawnione zostały także w części graficznej.

W ramach korekty kategorii systemu dróg wprowadzono zasady dotyczące realizacji miejsc parkingowych w zależności od rodzaju terenu planistycznego.

Zmiany miejscowego planu zmierzają do:

- uporządkowania i usankcjonowania wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru,
- umożliwienia prowadzenia prac remontowych, przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a tym samym także dostosowanie jej do obecnie obowiązujących norm, w tym środowiskowych,
- dostosowania warunków inwestycyjnych do obecnie obowiązujących przepisów prawa i zagospodarowania terenów już zainwestowanych lub przeznaczonych do zagospodarowania zgodnie z określonymi w obowiązującym planie funkcjami.

W związku z tym, kontynuacja dotychczasowego sposobu użytkowania przedmiotowych terenów nie stwarza zagrożeń dla środowiska.

Realizacja projektu zmiany planu generuje oddziaływania w większości przekształcające środowisko w obrębie obowiązujących terenów planistycznych; o zupełnej degradacji można mówić, tylko w odniesieniu do naturalnego ukształtowania terenu i tej części pokrywy glebowo-roślinnej, która znajdzie się pod zabudową techniczną. Ewentualne nowe zainwestowanie zmieni ukształtowanie terenu, ale w warunkach jego słabego zróżnicowania hipsometrycznego, przekształcenia konfiguracji terenu będą relatywnie niewielkie.

Projekt zmiany planu nie wywoła ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Nie będą negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi.

Różnorodność biologiczna w rejonie projektowanych zmian w zagospodarowaniu nie będzie znacząco zmniejszona, a jedynym użytkowym zasobem naturalnym, który będzie uszczuplany, są gleby. Zdecydowana większość terenów planistycznych z zabudową letniskową, zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną tworzą ukształtowany układ osadniczych, w związku z czym brak jest niebezpieczeństwa chaosu przestrzennego. Natomiast skala i charakter wprowadzanych zmian w planie gwarantują, że remontowane i realizowane budynki i budowle nie będą wyraźnie ingerować w krajobraz.

Projekt zmiany planu nie wywołują niebezpieczeństwa negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody ze względu na znaczne ich oddalenie rzędu kilku kilometrów.

Zagospodarowania objętych zmianą planu terenów nie prowadzą do fragmentacji środowiska zachowując dotychczas wykształcony i ustanowiony SPG.

Zmiany w projektowanym dokumencie nie prowadzą do konfliktów społecznych na tle własności gruntów. Tereny przeznaczone pod zainwestowanie przedstawiają niewielką wartość gospodarczą. W ewidencji gruntów najczęściej są to grunty orne w niskich klasach bonitacyjnych.

Nienaruszone zostaną również dobra kultury. Na terenach planistycznych nie występują obszary (obiekty objęte formami ochrony konserwatorskiej określonymi w *ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, ani dobra kultury współczesnej.

Projekt zmiany planu bierze pod uwagę lokalne uwarunkowania ekofizjograficzne i nie narusza przepisów ochrony środowiska. Wprowadzane rozwiązania przestrzenne nie wymagają kompensacji przyrodniczej. Nie wywołują również potrzeby rozwiązań alternatywnych. Oddziaływanie na środowisko nie będzie posiadać charakteru transgranicznego.

XVI. LITERATURA

1. Strategia Rozwoju Lokalnego 2008 – 2020,
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin.
3. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Ludwin. Ludwin 2016.
4. Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2017 roku. WIOŚ Lublin 2018.
5. Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023. Lublin 2016.
6. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (M.P. z 2011 r. Nr 49, poz. 549),
7. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska Warszawa 2013.
8. Andrzejewski R., Wiśniewski R. (red.), 1996 – Różnorodność biologiczna: pojęcia oceny, zagadnienia ochrony i kształtowania. Zeszyty Naukowe KN „Człowiek i środowisko”. PAN., t. 15, Instytut Ekologii PAN, Dziekanów Leśny.
9. Bogdanowski J., 1976 – Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu. Ossolineum. PAN. Kraków.
10. Breymeyer A., 1991 – Ekosystemy [w:] Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze (red. L. Starkel). PWN Warszawa.
11. Engel J., 2009 – Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Ministerstwo Środowiska, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.
12. Fijałkowski D., 1972 – Stosunki geobotaniczne Lubelszczyzny. Zakład Nar. Im. Ossolińskich. Wrocław.
13. Fijałkowski D., 1991 – Zespoły roślinne Lubelszczyzny. Wyd. UMCS. Lublin.
14. Fijałkowski D., 1993 – Lasy Lubelszczyzny. LTN. Lublin.
15. Geomorfologia Polski. Tom 1 – Polska Południowa, Góry i Wyżyny (red. M. Klimaszewski), Tom 2 – Niż Polski (red. R. Galon), 1972. PWN Warszawa.
16. Grimmet R. F. A., Jones T. A., 1988 – Important bird areas. ICBP Technical Publication no 9. Cambridge U. K.
17. Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.), 2009 – Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. ZBS PAN Białowieża.
18. Kaszewski B. M., 2008 – Warunki klimatyczne Lubelszczyzny. Wyd. UMCS Lublin.
19. Kistowski M., Pchałek M., 2009 – Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych. Ministerstwo Środowiska, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.
20. Kleczkowski A. S., 1990 – Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony wraz z objaśnieniami 1 : 500 000. Wyd. AGH Kraków.
21. Klimaszewski M., 1978 – Geomorfologia. PWN Warszawa.
22. Kondracki J. 1998 – Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa.
23. Kostrowicki A., 1991 – Świat zwierzęcy [w:] Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze (red. L. Starkel). PWN Warszawa.
24. Lenart. W., 2002 – Zakres informacji przyrodniczych na potrzeby Ocen oddziaływania na środowisko. Biuro Projektowo – Doradcze Ekokonsult. Gdańsk.
25. Matuszkiewicz W., Faliński J. B., Kostrowicki A. S., Matuszkiewicz J. M., Olaczek R., Wojterski T., 1995 – Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1 : 300 000. IGiPZ. PAN Warszawa.
26. Paczyński B. (red.), 1995 – Atlas hydrogeologiczny Polski. PiG Warszawa.
27. Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego. Poradnik metodyczny. 1998. IGPIK, Oddział w Krakowie.
28. Richling A., 1992 – Kompleksowa geografia fizyczna. PWN Warszawa.
29. Siuta J. 1976 – Znaczenie odporności gleb (na degradację) w gospodarce zasobami środowiska przyrodniczego. IKŚ Warszawa.
30. Siuta J., 1995 – Gleba, diagnozowanie stanu i zagrożenia. IOŚ Warszawa.
31. Uziak S., Turski R. (red.), 2008 – Środowisko przyrodnicze Lubelszczyzny. LTN Lublin.
32. Woś A., 1999 – Klimat Polski. PWN Warszawa.

33. Tyszecki A. (red.). 1999 – Wytyczne do procedury i wykonywania ocen oddziaływania na środowisko. Fundacja IUCN Poland. Warszawa.

XVII. PODSTAWOWE AKTY PRAWNE

1. Obwieszczenie NR 1/2019 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie wykazów zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2019 r. poz. 305).
2. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138)
3. Rozporządzenie z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008)
4. Ustawa 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018, poz. 799 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018, poz. 2067 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r., poz. 2126 z późn. zm.)